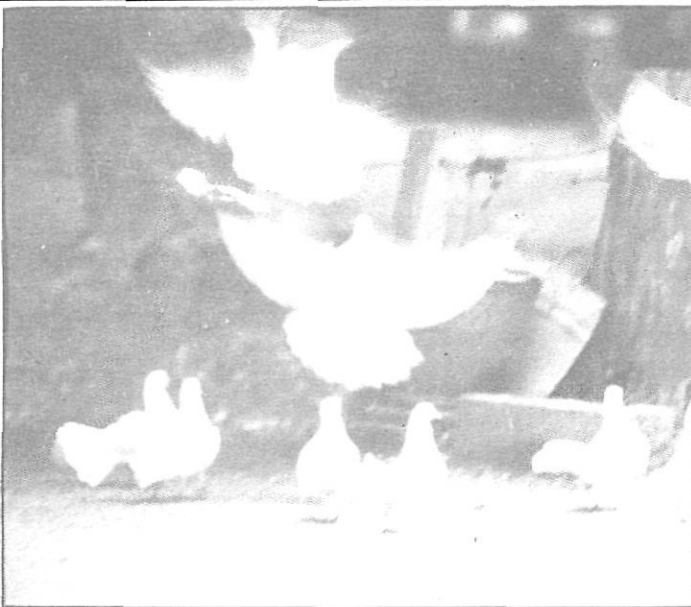

número 26 **rufaca**

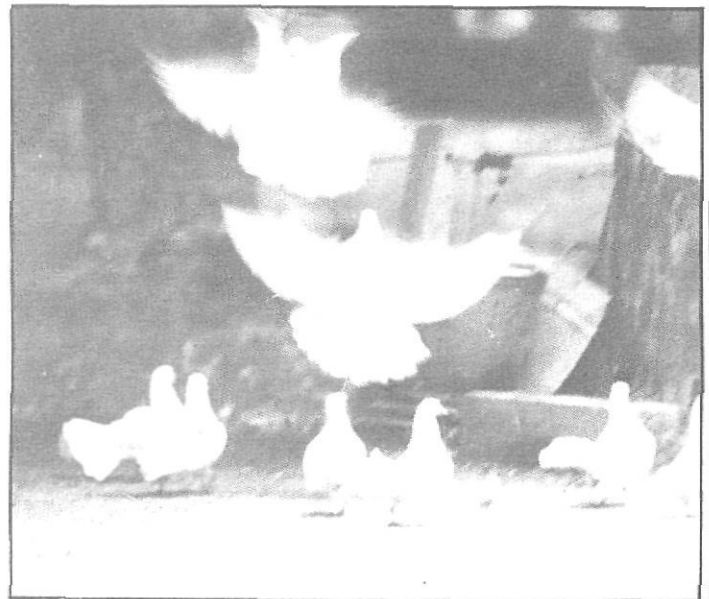
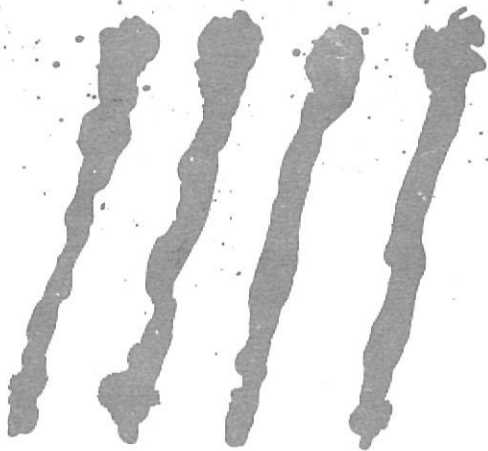
PUBLICACIÓ D'AMICS DE Cerdanya

parlament

=

llibertat

Preu 75 pts.

RESTAURANT

LLIVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

Especialitats
a la brasa

José Antonio, 37
Tèl. 972 - 89 60 96
LLIVIA (Girona)

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

— PUIGCERDA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

VILALLOVENT
(PUIGCERDÀ)

Tls 88-08-69
88-04-67

JOIERIA RELLOTGERIA

J. Fullana
PUIGCERDÀ

MUDANZAS

TARRAGONA S.L.

TRANSPORTES GUARDAMUEBLES
EMBALAJES MUDANZAS NACIONALES E
INTERNACIONALES
DELEGACION EN PUIGCERDA: MUEBLES VIDAL

C/ General Tella, 14 - Tel. 88 08 36

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1º

PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

HOTEL

RESTAURANTE

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. - 88 01 00
PUIGCERDÀ

número 26

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Laura Fabra
Emili Guirao
Joan Peitx
Josep Peitx
Xavier Pujol (corrector)
Jean Paul Poirier (il.lustració)
Meritxell Sastré
Ramon Solà
Josep M. Tosas

Col.laboradors:

El Biògrafo
F. Xavier Bosom
Cu-Cut
Pere Font
Juan Fullana
Salvador Galcerán
Roger Giral (França)
Joan Llauro
Carme Moreno
Nostàlgic
Carme Clausell (França)
Rosa M. Rodríguez
El Trovador
Josep Vigo

Edita: AMICS DE CERDANYA
Antic Edifici dels Escolapis
Plaça Balvedere s/n
PUIGCERDA
Teléfons: 88 12 13
88 12 25 i 88 02 69

Imprimeix: Imprés - Ràpid
LLEIDA

PUBLICACIO MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

editorial

Ens trobem altra vegada davant una contesa electoral, especialment important, especialment entranyable pels catalans. RUFACA s'ha plantejat en aquesta ocasió oferir una vegada més informació plural que correspon a una revista democràtica.

Amb aquest número, doncs, volem aportar el nostre gra de sorra amb l'ofertament als nostres lectors de les posicions dels diferents que han incluit algun candidat cerdà a la seva llista. Creiem que d'aquesta manera contribuïm al procés general endegat pel nostre país i ho fem des de la perspectiva cerdana. Dues coses que ens són molt properes.

CONCURS DE FOTOGRAFIA
AMICS DE CERDANYA
(amb la col.laboració de "La Caixa")
BASES

- 1a. EL CONCURS està obert a tothom sense límits d'edat, llevat dels professionals.
- 2a. TEMES: Cerdanya i tema lliure.
- 3a. Els treballs han d'ésser inèdits.
- 4a. Les fotografies haurán d'ésser en blanc i negre.
- 5a. Tamany: 24 x 30. Montat sobre cartulina blanca de 36 x 42. Indicar darrera de la fotografia el LEMA.
- 6a. S'acompanyarán els originals amb un sobre tancat, a l'exterior del qual figurará el Lema i a l'interior el lema i el nom complet i l'adreça del concursant.
- 7a. Les fotografies es podrán adreçar al C.I.T. de Puigcerdá de 10 a 11 i a l'escola d'Arts i oficis de 18 h. a 22 h.
- 8a. PREMIS: 1er. Premi "Cerdanya": 5.000 ptes.
1er. Premi tema lliure: 5.000 ptes.
- 9a. PLAÇ D'ENTREGA: s'acceptaran originals fins al 30 de març.
- 10a. EL JURAT serà donat a conèixer oportunament.
- 11a. L'ASSOCIACIO AMICS DE CERDANYA es reserva els drets de publicació i no es compromet a tornar els originals.

1er. CONCURS DE POESIA
"AMICS DE CERDANYA"
(amb la col.laboració de "La Caixa")
BASES

- A) EL 1er. Concurs de Poesia "Amics de Cerdanya" consta de dos premis: el premi "Cerdanya" pels poemes

que facin referència a la comarca i el premi "RUFACA" per aquells que siguin de tema lliure.

B) L'import del Premi "Cerdanya" serà de 5.000 ptes. pel guanyador i una subscripció per un any a l'Associació Amics de Cerdanya, per qui obtingui el segon lloc.

C) Així mateix, l'import del Premi "RUFACA" serà de 5.000 ptes. pel guanyador i una subscripció anual a l'esmentada associació per qui obtingui el segon lloc.

D) Les obres que aspirin a algun dels dos premis de poesia hauran de ésser originals i inèdites, llevat d'aquelles que hagin sigut publicades per la revista RUFACA.

E) Entren directament a concurs tots aquells poemes publicats a RUFACA des del seu núm. 1 fins als que arribin abans del dia 30 de març de 1980. Les obres que es rebin posteriorment passaran a concursar per l'any vinent.

F) Les obres poden ésser presentades indistintament en català, castellà o francès. L'Associació Amics de Cerdanya no es compromet a tornar els originals que poden ésser depositats a la hústia de l'entitat Antic edifici Escolapies, sense número, Puigcerdá.

G) "Amics de Cerdanya" es reserva els drets de publicació paulatina de tots els originals que es vagin rebent, amb especial preferència pels autors que no hagin publicat encara cap poema a la revista RUFACA.

H) Els poemes poden presentar-se signats per l'autor però si aquest desitja que l'obra sigui feta pública amb pseudònim, caldrà que ho indiqui expressament.

I) La composició del jurat serà donada a conèixer oportunament. La condició de membre del jurat exclou la participació en el concurs.

J) L'acte de concessió dels premis tindrà lloc entre els mesos d'abril i maig de 1980, i serà anunciat públicament.

K) La presentació dels originals presuposa l'acceptació íntegra d'aquestes bases.

LO QUE "CUESTA" MORIR EN PUIGCERDA

Y no nos referimos a lo poco que realmente "cuesta" morir en Puigcerdà, dado el mimo con que nos cuida el estamento sanitario (léase Hospital, Municipio, Instituto Nacional de la Salud... es igual: unos a otros se pasan el "muerto" sin aparecer el "vivo") que sí cobran como para mimarnos.

Nos referimos ahora a lo que nos "cuesta" morirnos después de muertos. Vean el cuadro adjunto, vean: He aquí el bello exponente de nuestra cacareada Economía Social de Mercado, tan perfecta ella, en la que unos nos sentimos "Mercaderes" y otros son los "Mercaderes" ¿No cabría, más bien, llamarla Economía de la Especulación? Y en este caso, macabra especulación, porque no es ya explotar el sudor y el trabajo de uno, sino que es exprimir la última faena que uno puede hacer en este mundo: morir. Si al menos, que casi lo podrían hacer, ofreciesen por este precio un trozo de cielo, uno se moriría más tranquilo aunque fuese la última tomadura de pelo.

A uno se le ocurre al ver estos números, que los Ocasos, S.A., las Preventivas, S.A. y demás adláteres especuladores de la muerte de los otros durante toda la vida son poco menos que angelicos o algo así. ¡Mira que si les estamos haciendo buenos!

Nos agradaría sobremanera el real destino de tantos y tantos números que casi marean, algunos de ellos muy curiosos:

- Si nuestros informes no son erróneos, un nicho en un piso 3 cuesta 14.000 ptas. ¿De donde esa diferencia hasta 40.000 pts?

- El precio de las "sábanas cremalleras" nos da pie para pensar que una industria de este tipo en una comarca sería rentable.

- Entre tanta diversidad de servicios -Eclesiástico, Derechos Cementerio, Abrir y tapan nicho, Recibo limpieza y conservación, Enterradores- se nos ocurre que aún falta un capítulo que muy bien podría haberse añadido: el de "Varios"; hubiera podido redondear la cifra.

- Claro, que entonces el concepto "Gestiones" hubiera sido mayor por ser más larga la confección de la factura. ¿Es que después de haber facturado hasta el "Desolori-

zante" -y suponemos que el echarlo, que no lo ponen (gracias)- quedaba alguna gestión más por cobrar? Y menos mal que, de

lo que se desprende de la factura, al difunto lo enterraron desnudo.

Señores, un poco más de seriedad, por favor. Y una recomendación si nos la permiten: mientras no rebajen estas tarifas hagamos lo único que nos queda por hacer a los débiles, aparte el pataleo: HUELGA DE MUERTE, que a nadie se le ocurra morir, si acaso que nos maten porque así ellos correrán con los gastos, que ya merece la pena.

UN MORTAL

Funeraria CARRERA

Florença, 25 - Tel 89 05 76

PUIGCERDÀ

(Duplicado)

Importe del entierro de D. _____

Certificado médico	500
Parte de defunción	75
Invitaciones	225
Repartir invitaciones	600
Arca	29.500
Corona y cinta dedicatoria	3.000
Recordatorios	3.500
Coche fúnebre y servidores	2300
Sábana plástico	350
Vestir al difunto	-
Desolorizante	200
Servicio furgoneta	-
Gestiones	1.500
Lápida	-
Marco hierro completo	-
I. T. E. 2,70 %	1.069
Nicho serie E - 3º-2º	40.000
Título de propiedad	250
Servicio eclesiástico	1.000
Derechos cementerio	600
Abrir y tapan nicho	600
Traslado restos	-
Recibo limpieza y conservación	250
Enterradores	600
Das sábanas cremalleras para restos	4.350

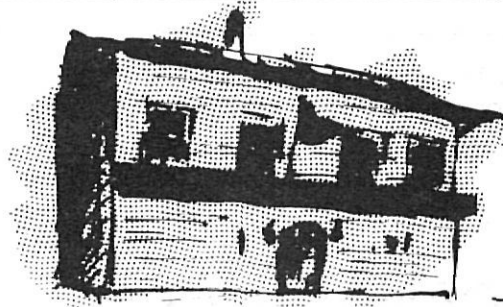
TOTAL 91.039,- Ptas

Puigcerdà, a 8 de Enero

de 19 80

RECIBI.

la CASA de la VILA

LA NEVADA DEL 10 DE ENERO DEMUESTRA LA INCOMPATIBILIDAD DEL NUEVO AYUNTAMIENTO DE BELLVER

El 10 de enero del 80 hizo una magna nevada en la cual el Excmo. Ayuntamiento de Bellver de la Cerdaña dejó a los pueblos vecinos aislados. La solución fue que cada uno de los pueblos vecinos se apañaran por su cuenta con palas y los tractores para hacer transitables las vías de comunicación; claro que el Ayuntamiento de Bellver, al cabo de tres días de pasar a justificar "la quita de nieve", claro que podían haber esperado una semana más para que el sol la terminara de quitar. Si esperamos los auxilios del Ayuntamiento de Bellver para que pasaran los camiones que recogen la leche, podíamos haber hecho queso y jugar a las canicas con ellos.

¿Para eso votamos? ¿Tan mal ojo hemos tenido en las elecciones municipales? No basta con ganar las elecciones, sino que hay que corresponder a la confianza concedida y eso no se demuestra, porque mientras se conservan gastos superfluos (focos que iluminan la parte exterior de la iglesia y cuesta colindante) y no atienden a las primeras necesidades. ¿Acaso esto es fruto de un centralismo municipal?

¿Es que no cobran igual el impuesto municipal en Bellver que en los pueblos colindantes? El valor de dicho impuesto tendría que quedarse en cada uno de estos pueblos. Sería poco, pero para algo serviría; ya que de esta manera de nada sirve.

¿Es que cuando venden los pinos de las montañas no los cobran o qué pasa?, porque las montañas, POR NATURALEZA, son de los pueblos colindantes, porque la de Bellver ya me dirán donde está sino en los pueblos colindantes.

Históricamente son más antiguos los pueblos colindantes que el mismo Bellver, ya que éste fue creado por los pueblos colindantes para defenderse de las posibles invasiones y ataques.

La solución no es tan difícil ya que sería incorporar una pala quitanieves al coche de bomberos. Seguro que costaría menos el pagar un jornal de un conductor con dicho Jeep de bomberos que hacerla quitar por un particular al cabo de tres días.

Uno de Bor
Juan Ricart

EL PREU DE LA NEU

Dado lo importante del tema, debemos informar a la opinión pública sobre lo tratado en el Pleno de este Ayuntamiento celebrado el ppdo. día 15 de febrero y en relación a la fuerte nevada del pasado mes de enero. Durante este pleno municipal el concejal D. Juan Vidal puso en conocimiento de este consistorio que los gastos ocasionados por la limpieza de nieve y hielo de nuestras calles han sido de Ptas. 504.415,-, aportando los oportunos comprobantes de haberse efectuado los oportunos trabajos, que dan el siguiente detalle:

→ Contratación de 4 peones de 7/1 al 2/2/80 (a razón de 30.000,- Ptas. cada uno. 120.000,-

—50 Tms.:

2 camiones de sal (Sr. Diego López)	62.315,-
1 camión de sal (Sr. Antonio Carulla)	50.000,-
— Contratación maquinaria Sr. Flotats	272.100,-
TOTAL	504.415,-

Sobre el particular se acordó solicitar algún tipo de ayuda a la Diputación Provincial al objeto de que ésta sufrague parte de tan importante suma.

Ittre. Ayuntamiento de Puigcerdá
Su portavoz: Juan Fullana V.

PARLEN ELS CANDIDATS AL PARLAMENT

Per la proximitat de les eleccions al Parlament de Catalunya hem cregut interessant que els candidats dels diversos partits presents a la comarca aclarissin llurs posi-

cions respecte a una sèrie de punts que afectin directament la Cerdanya. Amb l'absència de les respostes del candidat de Fuerza Nueva, Antonio Solsona, al qual

també vàrem convidar a participar, presentem, doncs, les respostes dels representants de Centristes - UCD, C i U, PSC i PSUC al següent temari:

- 1.— Problemàtica econòmica de la comarca
 - 1.1.— El problema Agrícola - Ramader.
 - 1.2.— El problema Turístic.
 - 1.3.— Les possibilitats industrials.
- 2.— La institucionalització de la comarca.
- 3.— La futura ordenació del territori al Parlament de Catalunya: la Cerdanya cap a on?: Província de Girona, Alt Pirineu o Ripollès i Osona.
- 4.— Mesures de protecció per les zones de Muntanya: la Llei de Muntanya.

RUFACA

PSC - PSOE

Candidat: JOAN FULLANA

Problemàtica econòmica de la comarca de la Cerdanya.—

Viene dada por una falta de estructuración de sus posibilidades y recursos, que hasta el presente tienen una base eminentemente agrícola y comercial - turística, careciendo de una adecuada planificación. La salida a esta situación debe buscarse en la complementación económica con otros sectores, tales como la implantación de un determinado tipo de industria, la debida explotación de los recursos naturales, el aprovechamiento óptimo de las riquezas forestales, la adecuación de las vías de comunicación, etc.

Problema agrícola.—

Hay que tener en cuenta que el sector agrícola - ganadero ha sido una de las bases fundamentales de la economía de la comarca en todos los tiempos y que actualmente está afectado por una fuerte tendencia de emigración de sus elementos humanos de producción por trasvase a otros sectores de la producción, lo que implica un empobrecimiento de sus efectivos juntamente con un descenso del índice demográ-

fico de la zona. Es importante apoyar y estimular esta actividad atacando todas y cada una de las causas que la vienen deprimiendo.

Problema turístico.—

Durante años el turismo ha proporcionado un florecimiento comercial en la Cerdanya que actualmente se ve fuertemente afectado por la situación económica general, por lo que es necesario intentar una reestructuración del sector y buscar los incentivos necesarios para una revitalización urgente del mismo, promoviendo a todos los niveles la afluencia de turismo en las diversas épocas del año y organizando las actividades necesarias para retenerlo el máximo de tiempo posible en nuestra comarca. Los anunciados y próximos vuelos turísticos del Aeródromo de la Cerdanya podrían ser un elemento revitalizador en el contexto general.

Posibilidades industriales.—

Es un sector económico cuya presencia se nota a faltar dentro de la economía de la zona, y que podría aportar unas inversiones y puestos de trabajo que resultan al presente totalmente necesarios para el debido equilibrio económico y financiero de la comarca.

Sus posibilidades son diversas, especialmente como industria de transformación de productos agro-pecuarios y forestales, como industria auxiliar de la construcción, industrias de gran valor añadido, etc. Es necesario planificar suelo industrial, mano de obra especializada, mejorar las vías de comunicación para favorecer esta industrialización.

Institucionalización de la comarca.—

Para superar el sentimiento de abandono y alejamiento de los grandes centros administrativos y políticos y el alto grado de individualismo en el funcionamiento social

e institucional de la Cerdanya, es hoy más necesario que nunca, llegar a la comarcalización o cuando menos al establecimiento de mancomunidades de municipios, como paso previo a un verdadero poder político y administrativo comarcal. La Cerdanya está quedando rezagada en el actual proceso de institucionalización de las comarcas debido a su fraccionamiento, a la poca densidad de población y a la falta de coordinación política, económica y social de sus instituciones. Hace falta vertebrar y planificar actitudes y esfuerzos para llegar a establecer una política general de la Cerdanya que permita hacer llegar su voz y sus planteamientos y problemas colectivos a los organismos de ámbito superior con plena representatividad.

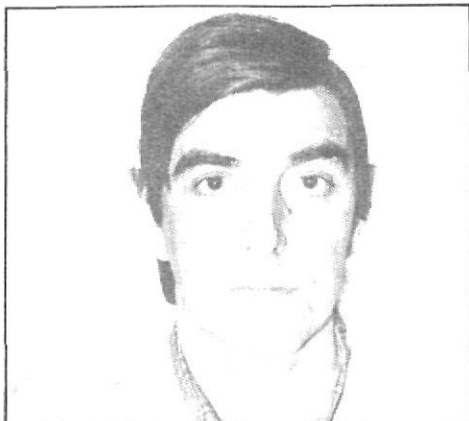
La Cerdanya hacia Girona o hacia el Alt Pirineu.—

La Cerdanya forma parte de un conjunto homogéneo con las comarcas del Alto Pirineo, como así lo ha reconocido el Ayuntamiento de Puigcerdá ante la Dirección General de Política Territorial de la Generalitat. Otras perspectivas pudieran ser continuar con la anterior *Veguería de Osona* o alguna variante de la misma. Sin perjuicio de posteriores estudios, consideramos que dada la similitud de circunstancias geográficas, culturales, económicas y sociales con las comarcas del Alto Pirineo, esta opción es, por hoy, la más adecuada.

La Ley de Montaña.—

Constituye un proyecto para afrontar desde las comarcas de alta montaña los problemas que vienen padeciendo debido a la marginación y degradación a que han sido sometidas, para conseguir su regeneración económica, social y cultural. Su aplicación representa la solución sectorializada de los problemas enunciados anteriormente.

CENTRISTES DE CATALUNYA – UCD

Candidat: ROMAN BERTRAN.

Ante el cuestionario presentado por la RUFACA respecto de diversos temas concretos relativos a la Cerdanya, conviene hacer, previamente, una puntualización: Lo que va a decidirse el próximo 20 de marzo puede ser, no tanto una problemática específica como el futuro global de Catalunya y del Pueblo catalán. Es decir, a partir de aquella fecha se comenzarán a sentar las bases de uno u otro modelo de sociedad, de forma que lo que realmente está en juego no es tanto una alternativa de gobierno, como en las democracias pluralistas plenamente desarrolladas, sino la propia identidad y esencia de Catalunya como Pueblo.

También es evidente que en la redacción de la RUFACA existen representaciones de ideologías que, a juicio de Centristes de Catalunya, no se corresponden con la Histo-

ria ni con aquella identidad pasada y presente de nuestro Pueblo, y que difícilmente pueden contribuir a un futuro acorde con las mismas.

No obstante lo anterior, y dentro del limitado espacio que se me marca, paso a exponer algunas consideraciones sobre los temas planteados, que necesariamente tienen que ser someras:

1.— La problemática económica de la Cerdanya está íntimamente vinculada a la de toda Catalunya y a la del resto del Estado español. Para su resolución será necesario potenciar cuantas actuaciones tiendan a una mejor y más fácil comunicación con el resto del país, a cuyo efecto ya se ha indicado por el Ministerio de Obras Públicas el carácter preferente de la carretera Barcelona - Puigcerdà y del tramo Olot - Ripoll. E cuanto a los túneles, habrá que esperar a que las concesionarias se pronuncien para que, luego, el Estado pueda intervenir, partiendo de que la Constitución consagra el principio de economía de mercado.

Aparte de ello, es indispensable un estudio detenido, pormenorizado y técnico del tema agrícola y ganadero, para conseguir una mayor rentabilidad, que posiblemente, es factible, así como del aspecto turístico, en el que acaso convendría una "diversificación de riesgos", de forma que el aliciente no fuera exclusivamente el esquí, potenciándose otros (pista de hielo, vuelo sin motor, grupos de montañismo, etcétera).

Si perjuicio del tema de comunicaciones y de los estudios imprescindibles, la indus-

tria ceretana debe basarse en las fuentes naturales, como puede ser la transformación y comercialización de la riqueza agrícola y ganadera, matadero general frigorífico y estudio de la conveniencia de una central de energía solar, reforzando, en todo caso, el actual tendido eléctrico.

2.— El único Partido que en las negociaciones del Estatut d'Autonomia ha defendido para Catalunya la doble Cámara legislativa, una de las cuales había de tener necesariamente representación de todas las comarcas, ha sido Centristes de Catalunya; de la misma forma que sólo él ha presionado para conseguir una reducción de los parlamentarios barceloneses en beneficio de las tres restantes provincias. Potencialmente la comarca, sin admitir una previa destrucción de la provincia, que podría dejar indefensas a aquéllas. Y lucharemos por unificar la Cerdanya española y estrechar vínculos con la francesa.

3.— Por lo que respecta a la montaña, se requerirá también un serio estudio, así como la ordenación del territorio en función del desarrollo agrícola, pecuario y turístico. Deben existir medidas de protección para el "desarrollo positivo", tanto industrial, como agrícola, ganadero y turístico de las zonas de montaña, en lugar de subvención directa al producto.

En todo caso, hablando de temas concretos, existen otros, también, y de especial gravedad, que preocupan seriamente a Centristes de Catalunya (sanidad, agua, acceso a Llivia, etc.).

Puigcerdá, 27 de febrerode 1980

CONVERGENCIA I UNIO

Candidat: I. RIBERA.

1) L'economia de la Cerdanya esta basada en tres punts: Agrícola-Ramader, Turisme (comerç - hosteleria) i construcció. Degut a la crisi general del país les principals fonts de recursos de la comarca han vist baixar el seu nivell de vendes.

1.1) Creiem caldria fomentar i reforçar el cooperativisme, a fi de comercialitzar i vendre els productes propis de la comarca. Potenciar al màxim el crèdit agrícola i complementar en subvencions que han de ser per aquelles línies o facetes més necessitades d'aquest estímul, valorar els preus de les cullites, la llet, la carn. . . amb proporció a l'augment dels costos dels pinsos, adobs, etc.

1.2) El nivell de preus espanyol ha pujat més rapidament que l'extranger, lo qual ha provocat un decreixement de les vendes.

Per altra part la xarxa de comunicacions, autopistes europeas, ha desviat part de la corrent turística. Faria falta millorar la xarxa de comunicacions, carreteres, ferrocarrils, potenciar l'aeroport, fomentar el turisme interior, desenvolupar les activitats culturals, esportives, gastronòmiques, folklòriques. . . i millorar el servei que es dona.

1.3) Tindriem que anar al foment de les indústries que utilitzant materia prima originaria de la comarca, com derivats de la fusta, de la llet, etc. Instal·lació d'un escorxador frigorífic comarcal. Per altra banda, pensar en la necessitat de captar indústries, no contaminants, mitjançant crèdits especials o reducció d'impostos, que ocupessin molta mà d'obra i fent pro-

ductes de valor afegit molt alt.

2) L'unitat bàsica d'administració territorial serà l'Ajuntament, recolzat en la comarca, que es la divisió històrica natural, viscuda i coneguda per els ciutadans, en conseqüència caldrà, potenciar-la reconeixent-li personalitat jurídica. Dotant-la d'òrgans de govern amb autonomia, financera i de gestió. L'òrgan de govern de la comarca serà el "Consell Comarcal", el qual té que donar serveis que els municipis per si sols no poden permetre's com son: Escoles professionals i artístiques, serveis d'apartanous, escorxador, cremadors d'escombrires, conservació de carreteres, boscos, parcs naturals, hospitals etc. . .

3) Degut a que la Cerdanya ha estat

dividida en dues "províncies" fins ara, creiem que els municipis de la "província" de Lleida es senten més vinculats cap l'Alt Pirineu y els de la "província" de Girona més vinculats al Ripollès i Osona. Una vegada aconseguida, l'unitat Comarcal l'òrgan de govern, el Consell Comarcal, format per representants de tots els municipis haurà de plantejar-se els problemes i solucions de tota la nostra comarca i amb el recolzament de tots els ceretans, pendre la decisió oportuna.

4) Creació d'unes normes per afavorir les zones d'alta muntanya. Els municipis que estiguin situats a una alçada mínima de vuit-cents metres i els que siguin a més de set-cents metres amb un desnivell del vint per cent, amb delimitació de totes les zones agrícoles i ramaderes que es trobin en

aquestes condicions; qualificar de zones agrícoles menys afavorides aquelles amb muntanyes on l'activitat agrícola sigui necessària per a la conservació del paisatge, i en especial aquelles que no tinguin una densitat mínima de població. En un tercer objectiu es declara que aquesta normativa hauria de comprendre: l'otorgament d'una compensació per les dificultats naturals, l'establiment d'uns ajuts perquè els pagesos i ramaders puguin tenir uns ingressos i condicions de vida menys diferenciats a les de la resta de la col·lectivitat. Aquests ajuts, haurien de preveure la millora de l'estructura de les explotacions d'alta muntanya, estimular tota mena d'associació entre els pagesos i ramaders, i qualificar aquestes zones de comarques d'acció especial.

Per el Consell Comarcal de C.D.C.

PSUC

Candidat: JOSEP PEITX

1.— L'aparició de la crisi a Cerdanya es manifesta en els tres sectors:

1.1.— La regressió del sector agrícola-ramader, anterior a la crisi, motivada per: a) poca qualitat de vida a les zones rurals. b) manca de solucions veritablement cooperativistes; c) el desordenat desenvolupament turístic que ha introduït el factor especulació en el camp i que s'ha desinteressat de la preservació del paisatge com a font de riquesa en una comarca tradicionalment agrícola-ramadera; d) racionalització de les explotacions.

1.2.— La devallada del turisme que ha fet entrar en crisi 1) el sector de la construcció, el qual ha vist minvada la demanda de segona i tercera residència posant en perill l'estabilitat de les petites empreses de la comarca i el sector d'ocupació més

important de la Cerdanya; 2) els sectors de l'hosteleria i 3) del comerç que, ja des de l'estiu passat, també han donat mostres de retraïment.

1.3.— Finalment, el tancament de la fàbrica Abet posa de manifest l'aparició de l'atur a Cerdanya i retalla les possibilitats d'ubicament d'indústries no pol·luents a la comarca, quedant només la porta oberta a l'activitat industrial lligada amb els nostres productes bàsics.

2.— Però hi ha una serie de mesures que, malgrat no acabin amb la crisi, poden ajudar a suportar-la. I la primera d'elles és la recuperació de l'unitat comarcal que és pel PSUC el primer pas per obrir el camí a la comarca com a institució. Això vol dir avançar en la creació del Consorci (o Consell Comarcal) de tots els municipis cerdans. Com a objectius concrets i prioritaris del Consorci fisariem els següents: a) Coordinació i control del planejament urbanístic de la comarca i b) Utilització mancomunada de diversos serveis i equipaments (sanitat, ensenyament, bombers, escombrires, neu. . .)

3.— La comarca i la nostra en particular, és, però, una instància massa petita per solucions de gran abast. Serà forços que les comarques s'agrupin no en funció de línies provincials arbitràries que tan nefastes han sigut pels cerdans, sinó en funció de problemàtiques comuns. Entre la comarca i la Generalitat hi haurà d'haver un instrument intermedi que serà la supracomarca o agrupació de comarques homogènies. Es així

que el PSUC ha vingut definint-se publicament a favor de la integració de la Cerdanya a l'ALT PIRINEU, doncs entenem que tant la realitat física (la muntanya) com la socio-econòmica (atractius turístics, predomini de l'explotació agropequària de tipus familiar, riquesa forestal, etc.) fan de l'Alt Pirineu una regió a on les similituds superen les diferències. I aquestes semblances, en canvi, no es produeixen amb les comarques del Ripollès i Osona, a on el sector industrial hi està fortament desenvolupat.

4.— En aquest context, la Llei de Muntanya, és una eina força important pel redreçament socio-econòmic. Aquesta llei haurà de tenir els següents objectius: a) la millora de les condicions de vida dels habitants de muntanya encarada a acostar els serveis bàsics (sanitat, ensenyament, comunicacions, etc); b) l'explotació racional dels nostres recursos naturals (aigua, neu, fusta, llet, etc.) amb la participació ciutadana canalitzada mitjançant els Ajuntaments i el Consorci; c) potenciar l'activitat econòmica de la zona i crear nous llocs de treball promovent el desenvolupament de la indústria d'acord amb les nostres característiques; i d) protecció de la nostra riquesa ecològica i paisatgística.

La conclusió lògica que es desprèn d'aquí és que cal una forta presència dels partits progressistes, i molt especialment del PSUC, per impulsar el Parlament i al Govern de la Generalitat una política amb una decidida intervenció del sector públic que permeti superar la precarietat actual.

LES TAULES ELECTORALS

El sorteig destinat a la composició de les taules electorals cara les Eleccions al Parlament de Catalunya del dia 20 de febrer, han donat la següent relació:

_____ALP
 President: Maria Planella Vernatallada
 Pres. Suplent 1: José M. Luengo Planas
 Pres. Suplent 2: Valentin Bonsoms Vilarrodona
 Adjunto 1: Juan Vivas Barnola
 Adjunto 2: Antonia Expósito Laguarda
 Adj. suplent 1: Isauro Meno Padrera
 Adj. suplent 2: Ramon Coll Capellán

_____BOLVIR
 President: Pedro Girves Ribot
 Pres. Suplent 1: Esteban Carrera Bragulat
 Pres. Suplent 2: Envira Baqué Muntané
 Adjunto 1: Mercedes Martí Comas
 Adjunto 2: Juan Capdevila Vergés
 Adj. Suplent 1: Ramon Co Aliot
 Adj. Suplent 2: Bartolomé Formentí Meya

_____DAS
 President: Pedro Capdevila Solsona
 Pres. Suplent 1: Carmen Ródenas Arrant
 Pres. Suplent 2: Carlos Clot Prat
 Adjunto 1: Antonia Picas Pich
 Adjunto 2: José Claveria Picas
 Adj. Suplent 1: Jaime Rosell Picas
 Adj. Suplent 2: Juan Ferrer Martí

_____FONTANALS
 President: Carolina Alart Julià
 Pres. Suplent 1: Diego Miguel López Ruiz
 Pres. Suplent 2: Manuel Blanch Ródenas
 Adjunto 1: Montserrat Alis Benezet
 Adjunto 2: Mercedes Astor Guitart
 Adj. Suplent 1: Salvador Giraut Comas
 Adj. Suplent 2: Juan Blanch Cordermí

_____GER
 President: Francisco Pujol Palau
 Pres. Suplent 1: Angelina Comangés Esteva
 Pres. Suplent 2: Pedro Bertrán Turet
 Adjunto 1: Jorge Oliu Garreta
 Adjunto 2: José Ribot Isern
 Adj. Suplent 1: Dolores Arderiu Vidal
 Adj. Suplent 2: José Calveras Grau

_____GUILS
 President: José Comas Baqué
 Pres. Suplent 1: José Ribot Ribot
 Pres. Suplent 2: Pedro Barnola Avellanet
 Adjunto 1: Vicens Moxó Forga
 Adjunto 2: Esteban Maurell Juvés
 Adj. Suplent 1: Juan Sirvent Bertrán
 Adj. Suplent 2: Luis Suñé Isern

_____ISOVOL
 President: Lorenzo Estival Alís
 Pres. Suplent 1: Aurora Bosom Augé
 Pres. Suplent 2: Pedro Casadesús Turet
 Adjunto 1: Juan Alís Tort
 Adjunto 2: Pedro Casadesús Español
 Adj. Suplent 1: Buenaventura Pons Martí
 Adj. Suplent 2: José Vidal Guillermo

_____LLIVIA
 President: Narcís Salvador Torrent
 Pres. Suplent 1: Pedro Costa Arnau
 Pres. Suplent 2: Jaime Delcor Fort
 Adjunto 1: José Balasch Talavera
 Adjunto 2: Ramón Cerdá Casamitjana
 Adj. Suplent 1: Ana Bravo Talavera
 Adj. Suplent 2: M. Dolores Balasch Alís

_____MERANGES
 President: José Pons Ribot
 Pres. Suplent 1: Emilio Crispi Bragulat
 Pres. Suplent 2: Teresa Irla Domingo

Adjunto 1: José Avellanet Rusaca
 Adjunto 2: Tomás Bosom Vergés
 Adj. Suplent 1: Esteban Avellanet Tarrés
 Adj. Suplent 2: Jaime Irla Masfarné

_____PUIGCERDA
 Secció 1a., taula 1a.
 President: Pedro Cárdenas Palau
 Pres. Suplent 1: Juan Boladeras Sabat
 Pres. Suplent 2: M. del Carmen López Vigué
 Adjunto 1: M. Antonia Casas Coll
 Adjunto 2: Mariano Carpi Bull
 Adj. Suplent 1: Amparo Cano Galán
 Adj. Suplent 2: José Antonio Arenas Merino

Secció 1a., taula 2a.
 President: Mercedes Segalá Nalea
 Pres. Suplent 1: Montserrat Peix Mozo
 Pres. Suplent 2: Francisco Ravetllat Carulla
 Adjunto 1: Juan Trescents Pous
 Adjunto 2: Francisco Rodríguez Marchal
 Adj. Suplent 1: Joaquim Palau Gracia
 Adj. Suplent 2: José Lluís Puig

Secció 2a., taula 1a.
 President: Rafael Bonet Biel
 Pres. Suplent 1: Juan Barnola Bonada
 Pres. Suplent 2: Pilar Gómez Pereira
 Adjunto 1: Juan Forcada Co
 Adjunto 2: Carmen Anglada Muñoz
 Adj. Suplent 1: Rafaela Bernat March
 Adj. Suplent 2: Diego Bragulat Iscla

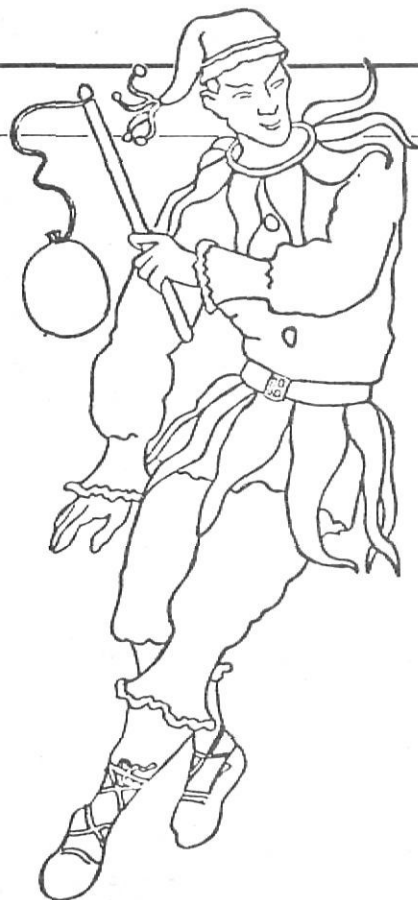
Secció 2a., taula 2a.
 President: Gloria Vidal López
 Pres. Suplent 1: Dolores Tosas Vidal
 Pres. Suplent 2: Rafael Nicolau Adell
 Adjunto 1: Montserrat Noguera Pallé
 Adjunto 2: Luis López Treviño Lanza
 Adj. Suplent 1: Clemente Masó Abel
 Adj. Suplent 2: Manuel Moreno Moreno

Secció 3a., taula 1a.
 President: Ricardo Adam Pecurull
 Pres. Suplent 1: Eusebio Alsina Perpiñá
 Pres. Suplent 2: Juan Ramón Fabra Ballús
 Adjunto 1: Pedro Altimiras Ros
 Adjunto 2: Alfonso Brosel Jordà
 Adj. Suplent 1: Francisco Caballero López
 Adj. Suplent 2: Miguel Agea Sánchez

Secció 3a., taula 2a.
 President: Bartolomé Pascual Tubau
 Pres. Suplent 1: Dolores Puig Anglada
 Pres. Suplent 2: Rafael Ruiz Ortega
 Adjunto 1: José Martell Fanés
 Adjunto 2: Nuria Molins Toneu
 Adj. Suplent 1: José Lira Martí
 Adj. Suplent 2: Dolores Mayoral Puig

Secció 4a.
 President: Eliseo Llombart Ribera
 Pres. Suplent 1: Francisco Grau Carrera
 Pres. Suplent 2: Ramón Carrera Juanico
 Adjunto 1: M. Dolores Puig Gili
 Adjunto 2: Alejandro Atienza Condominas
 Adj. Suplent 1: Pedro Gineste Tort
 Adj. Suplent 2: Juan Tort Gosa

_____GRUS
 President: José M. Vilaplana Durán
 Pres. Suplent 1: Maria Senaile Freixa
 Pres. Suplent 2: Emilio Vità Sainz
 Adjunto 1: Mercedes Arderiu Ricard
 Adjunto 2: Miguel Fernández Pérez
 Adj. Suplent 1: Francisco Vidal Durán
 Adj. Suplent 2: Tomás Bochaca Viu

TORNA EL TEATRE?

A Alp se n'ha parlat i se'n parla de muntar un Grup de Teatre. Tot va començar arran de l'èxit obtingut el Nadal passat amb la representació del "Pasturets" i d'un conte escenificat, tot fet per la mainada del col·legi d'Alp i de la Guarderia.

Se n'ha parlat i se'n parla, i estem a l'espera de rebre obres per posar-nos a treballar. Esperem que això tingui èxit i que es pugui dur a terme. Les ganes hi són, o sigui que ja ho sabeu: a Alp hi haurà un Grup de Teatre.

Carme Moreno

Flash Flash Flash Flash Flash Flash Flash

El dia 21 de febrer tingué lloc a la sala de la Biblioteca de la Caixa un acte en que es presentà als representants de les Associacions i entitats de Puigcerdà el programa cultural que cada any ofereix aquesta entitat per a que es triïn les activitats més adients per nosaltres. Sense cap afany publicitari, cal dir que la contribució cultural de la Caixa i el mètode amb que es porta a terme, consultant els interessats, és digne d'elogi. Properament publicarem el calendari dels actes que finalment quedaren aprovats per realitzar a Puigcerdà.

En pleno día y en una zona muy transitada —Avda. Higinio de Ribera—, el pasado día 27 fue forzada una ventanilla del coche matrícula GE - 6843 - G, sustrayendo de su interior dos cazadoras al no encontrar nada más.

Per una resolució de la Direcció General d'Administració Local que publica el Butlletí Oficial de l'Estat del 26 de gener, ha quedat disolta l'Agrupació que formaven els Ajuntaments de Llivia - Bolvir - Fontanals i Guils de Cerdanya, als efectes de tenir un mateix Secretari.

La mateixa resolució ministerial aprova la constitució d'una nova Agrupació integrada pels Ajuntaments de Llivia i Guils de Cerdanya, quedant com a Secretari titular el Sr. Josep Vinyet Estebanell, que ja ho era de l'Agrupació disolta.

Les Secretaries de Fontanals i de Bolvir, han passat a la categoria d'Habilitades, el que permet que, si no hi ha cap funcionari perteneixent al Cos Nacional de Secretaris que les sol·liciti, poden ser exercides per un veí capacitat.

ANTIGUITATS E. ORRI

Major, 30

TEL.: 880.287 PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16

Tel: 88 03 88

PUIGCERDÀ

la CASA de la VILA

UN PLE SENSE "ORDRE DEL DIA"

Amb l'absència de la regidora Julià (CI), que ha demanat l'excedència per tres mesos a causa d'una hepatitis, i dels regidors Francesc Turiera (UCD) i Francesc Ravetllat (CiU), que s'havien excusats prèviament, s'obrí el Ple més trist i alhora més original de l'Ajuntament: un Ple sense cap punt per aprovar, tal i com l'alcalde va remarcar d'entrada.

El mateix Batlle inicià la sessió informant d'una reunió d'alcaldes de la província de Girona amb el Ministre d'Obres Públiques, Sr. Sancho Rof. Pel que fa referència a temes que afecten a la Cerdanya es demanà al representant del Govern sobre el Túnel de Toses, la carretera 152 i el tren. La resposta del ministre fou que aquests eren temes que no corresponien al seu departament i sí, en canvi, al Ministeri de Transports, però que, de tota manera, prenia nota; se li parlà també dels problemes de la neu i dels problemes del pont de Llivia, el qual, segons el Ministre, començaria a treballar-se a partir de l'any 81.

Segonament, el Batlle informà de l'acord de la Comissió Permanent en comprar un aparell de purificació d'aigua valorat en 200.000 ptes.

Així es donà pas als informes de les Co-

missions:

—Comissió d'Hisenda (Bosom, PSC): res.

—Comissió de Governació (Bosom, PSC): res.

—Comissió d'Urbanisme (Peitx, EM): res.

—Comissió de Sanitat (Turiera, absent, UCD): res.

—Comissió de Serveis: el regidor Vidal sobre les despeses que comportà treure la neu després de la "nevada de l'any" (504.415 ptes., veure més informació en aquest número de RUFACA). D'aquí el regidor Sapé (C i U) en tragué la conclusió de la necessitat de comprar una màquina que aviat podia ser amortitzada, afegint el Batlle que la Diputació havia promès una subvenció sense concretar.

El regidor Salinas (PSC) es queixà dels errors que hi havia en una factura per enterrar un mort (veure també aquest número de RUFACA) i després que el Secretari confirmés com a correcte el preu del níxol s'acordà comprovar els conceptes de la factura.

—Comissió de Cultura: el regidor Carles Canes (EM) informà sobre una reunió de la Diputació a la que hi assistí acompanyat del Grup d'Esplai "Chavales", el qual podria quedar inclòs en el moviment "Ria-

lles" per aprofitar els serveis o actuacions d'aquest sense tenir que suportar despeses que correrien a càrrec de la Diputació. Al mateix temps, digué que en l'esmentada reunió se'ls demanà informació sobre RUFACA, a partir de la qual es podria estudiar una subvenció.

El regidor Fullana (PSC), ja en l'apartat de precís i preguntes, informà de l'ofertament a l'Ajuntament d'un Grup de Teatre amb dues obres per fer venir el qual l'Ajuntament només tindria de pagar el local i la publicitat.

Finalment, el Secretari feu un informe econòmic de la situació de l'Ajuntament amb la profunditat i poca claredat que el caracteritzen, del qual en destaquem l'aprovació de l'inici de gestions per sol·licitar un crèdit per cobrir deutes, després que el Banc de Crèdit Local denegés el seu, no pas perquè l'Ajuntament hagi tocat el seu "sostre creditici" sinó perquè aquest banc només fa crèdits per realitzacions. S'acordà també fer un Ple Extraordinari per a l'elaboració del pressupost.

I així s'acabà el Ple, no sense que abans el regidor Pérez de Rozas suggerís la possibilitat de que l'Ajuntament comencés a fer quínieles.

RUFACA

L'AJUNTAMENT LANGUIDEIX

El fet que el ple del mes de febrer no tingués cap punt a l'ordre del dia acabà de posar en evidència la situació que arrossega l'Ajuntament d'ençà la seva constitució. Des d'ara fa 10 mesos, el consistori no ha sabut oferir una imatge de canvi i renovació com li seria pròpia al primer Ajuntament democràtic. És cert que 10 mesos no són encara gaire temps per fer-ne una valoració tancada i també és cert que hi ha algun punt positiu a apuntar a l'actual gestió, de la mateixa manera que hi ha algun justificant com és la situació financera de partença (7 milions de deute), però, malgrat tot, no es pot dir que el ròrrec final els sigui favorable.

De les raons d'aquesta afirmació en sobresurten dues:

1) Una falta de treball en equip palesada de diverses formes en els plens, en la manca de treball per part de les comissions que formen l'Ajuntament (n'hi ha que gairebé no s'han reunit mai) i en la poca comunicació existent entre elles. Es així que dona la impressió que cada regidor marxa pel seu compte.

S'ha dit que la culpa d'aquest poc fun-

cionament recau sobre el fet de la presència partidista en el consistori. Penso que aquesta és una conclusió precipitada perquè, en principi, les diferències ideològiques no han d'impedir i de fet no impideixen el treball en comú, al contrari podrien estimular-lo, però, endemés, hi ha dues observacions concretes que ho desdiiuen:

— Una anàlisi de les votacions dels regidors als plens revela que cap candidatura ha mantingut la unanimitat dels seus regidors en les votacions, ans al contrari, en totes elles s'ha pogut veure sovint que mentre un regidor votava a favor de quelcom, un altre de la mateixa formació ho feia en contra.

— L'existència d'alguna comissió on hi són presents representants de cada una de les candidatures ha funcionat perfectament malgrat les discrepàncies polítiques.

D'aquí en deduem dues coses més: que potser no hem de fer una valoració global de l'Ajuntament, sinó del treball que intenta portar a terme cada comissió, primer, i cada regidor, després; i que l'actual estructura de les comissions es ineficaç. No es descobreix res, aquesta és també la conclu-

sió a què sembla haver arribat el batlle si ens atenim al seu propòsit —actualment congelat— d'aplicar una reestructuració de les comissions.

2) Però aquesta ja és probablement la segona raó de la ineficiència de l'Ajuntament: la lentitud del batlle, el fre que suposa davant de nombroses iniciatives. De tal forma sembla que és així, que l'Ajuntament s'ha convertit en un òrgan sense reflexes, a on el batlle "governa" sense el recolzament explícit de cap candidatura (potser la seva) i a on l'únic que sembla dominar la situació és el Secretari, que juga un paper desmesurat en la gestió municipal, sobretot pel que fa a la qüestió econòmica, però també en altres assumptes en què els seus coneixements tècnics li atorguen certes avantatges sobre els regidors.

Aquests i altres elements que s'hi lliguen com l'encara pendent dimissió d'en Turiera, mantenen el poble a l'espera de que l'Ajuntament "engegui". Mentre, no ens queda més que concloure que, essent un consistori fruit de la voluntat popular. A la fi tenim l'Ajuntament que ens mereixem.

Joan Peitx

MANCA D'INFORMACIO A FONTANALS

El mes passat a Fontanals ens vàrem quedar sense Ple. Se suposa que va ésser pel canvi de Secretari del qual l'únic que sabem és que és de Ribes de Freser. Es va canviar també el dia que l'Ajuntament s'obre al públic i després van tornar-lo a canviar, i

ara és el dimars de 5 a 8. Això es va fer saber per l'agutzil, però a les cases en què no hi va trobar ningú no se'n van enterar, ja que, endemés, al cartell de l'Ajuntament no hi havia cap nota.

El dilluns dia 25 havia els cotxes dels membres del Consistori aparcats a l'Ajuntament i ens vàrem suposar que hi havia Ple, cosa que va aclarir-se al demanar-li al Sr. Alcalde, el qual ens va contestar que no s'anunciaria fins que es fixés el dia i fins

que el nou Secretari es posés al corrent.

Pensem que deu tenir que veure una cosa amb l'altra, ja que si l'Ajuntament te coses a debatre, lògic és que el poble se n'enteri. O no?

Per altra banda, voldríem dir des d'aquí que a partir d'ara es faci públic l'ordre del dia ja que només s'ha anunciat una vegada des de la constitució d'aquest Ajuntament.

Gràcies.

Uns de Fontanals

CURSETS DE CUINA CATALANA A MERANGES

Els propers mesos d'abril fins al juliol, tindrà lloc a CAN BORRELL de Meranges uns cursos de cuina catalana. Els impartirà l'excel·lent cuinera del mas català de la Cerdanya CAN BORRELL, Lola Pijoan Brossa. Als cursos hi assistirà un expert en gastronomia. La senyora Pijoan explicarà els plats, i el cheff Toni Dacs els cuinarà

RUFACA/març

amb la participació de tots els assistents. Aquest curs aniran adreçats, en part, a recordar i retornar la cuina antiga i tradicional catalana. Tot això anirà acompanyat de les explicacions pertinents per personal especialitzat.

Es farà, també, una excursió a Andorra i es practicarà la pesca de la truita a Martinet.

Aquests cursos es faran cada setmana de dimarts a diumenge durant els mesos esmentats.

Els principals plats que es cuinaran són:
ARROS A LA CASSOLA, TRUITA DEL SEGRE AMB SALSAD'A METLLES, SOPA DE CEBA, BROUS DE TOTS TIPUS, TRINXAT AMB CANSALADA, CONILL AMB PERES I NAPS, BARBACOES AMB HERBES AROMATIQUES, GUARNITS I COMPLEMENTES, CREMA CATALANA, BUNYOLS DE NEU AMB XOCOLATA, PERES AL VI "GARNATXA", PASTISSERIA, ETC.

Xavier Pujol

CLUB D'ESCACS CERDANYA

L'any passat tingué lloc el primer campionat d'escacs a la Cerdanya, en el qual participà força jovent afeccionat (14 - 17 anys). Com a primer resultat succeí que aquest campionat trobà el seu perllongament en un altre que es celebrà aquest estiu i que fou montat espontàniament pels propis joves.

Tot plegat ha confluït aquest mes passat amb el II Campionat on han participat un total de 44 persones (24 grans, 20 joves) i que ha permès la constitució inicial a l'empar de la Junta del Casino, del que serà el futur Club d'Escacs Cerdanya. De moment ja estan establerts els dies de trobada que son els següents: Dimas i dijous a la nit i diumenge a la tarda.

Guillem Jordà

VIDA DE GUILLEM JORDA

Guillem Jordà, seguint els consells dels seus, fey al mateix temps, una crida Trancede de Hauteville, nebot de Bohemund de Tarente, i mestre d'Antioche enemic de Bertran prometent-li de retre's al seu vasall. BERTRAN, abandona aleshores Tortosa, i

va posar el setge davant de Trípoli, no sense haver enviat una ambaixada a BANDOIN II rei de Jerusalem. Aquest va adreçar un requeriment a Trancede i a Guillem Jordà i preparà una expedició mentre que Bertran s'emparava de Giblet, que els infidels havien reocupat. El comte de Tolosa, havia représ el bloqueig de Trípoli, quan arribà el rei de Jerusalem amb un miler de combatents, uns 500 cavallers. Això va decidir Trancede i el comte de Cerdanya a negociar. Bandoïn arbitrà la dissenció. Guillem Jordà conservava Archas i Tortosa amb les seves altres conquestes. El castell del Mont Pelegrí, Trípoli i Giblet són donades a Bertran. Si un dels dos moria sense descendència l'altre el succeiria. El comte de Cerdanya, feu homenatge de les seves possessions a Tancrede mentre que Bertran feia el mateix, per la seva banda pel que fa a Bandoïn.

Els prínceps havent, unit llur força contra Trípoli, aquesta es va retre el 10 de juny 1109 després de 7 anys d'ésser assetjada. Bertran feu homenatge al rei de Jerusalem i pren el títol de comte de Trípoli. Però

pocs dies després Guillem Jordà fou assassinat, dins unes circumstàncies que han quedat misterioses. Guillem de Tyr compte que va ésser mort d'un tret de fletxa, de part d'una mà inconeguda, en el moment on provava d'aturar una baralla que venia d'esclatar entre els seus homes i els del comte de Tolosa. Tenia tot just 31 anys. Molts han acusat Bertran d'haver estat l'instigador d'aquest crim però no es va pas poder descobrir l'assasi.

En tot cas conforme als acords precedents el comte de Cerdanya no havent tingut cap fill legítim, serà Bertran qui heretarà els seus dominis Orientals. Però la memòria dels seus fets d'armes no es perden dins la Marca Hispànica i el seu nom queda dins les nombroses gestes que va acomplir al Mitjà - Orient. Va ésser un guerrer d'una gran valentia i tant pels turcs com pels sarraïns era tingut per molt avisat i un bon estrategic. Així va acabar el comte de Cerdanya, Berga i Conflent: GUILLEM JORDA.

Fin
Roger Giralt

BAR RESTAURANTE
REAL AEROCUB DE LA CERDANYA

DAS (GIRONA) - Tel. 89 00 88

BODAS - BANQUETES - BAUTIZOS - SERVICIO A LA CARTA

EN EPOCA DE ESQUI.

SELF SERVICE - "CREMATS" - VINOS CALIENTES - "FONDUES" DE QUESO O BOURGIGNON
(RESERVE SU MESA)

XERRANT AMB LA CREU ROJA

Aquest any es compleix el 25 Aniversari de la fundació de la Creu Roja a Cerdanya i per tal motiu hem cregut que era l'ocasió ideal per commemorar-ho amb una xerrada a RUFACA, per la qual cosa vàrem convocar al President de l'Assemblea Comarcal de Cerdanya, Sr. Andreu Puente.

RUFACA.— Què és la Creu Roja?

PUENTE.— En aquest moment, la Creu Roja no tindria raó d'existir si no tingués un servei d'ambulàncies del qual en pot disposar tota la gent de la comarca i fins i tot l'Hospital, amb el qual solament establím la col·laboració pel trasllat dels malalts. Hi ha altres seccions també importants, però el principal és el servei d'ambulàncies.

La Creu Roja es fundà a Puigcerdà el novembre de 1954. Al començament només amb un DKW, després amb un SEAT, Land Rover i així hem anat fent.

R.— Quin material tenen ara?

P.— Ara tenim tres ambulàncies ja velles que tindrem de renovar quan acabem el "puesto" de socorro. Després tenim tres vehicles per portar personal que per cert ja estan bastant fututs i els hem d'anar renovant.

R.— Els serveis de la Creu Roja no els hauria de cobrir la Seguretat Social (SS)?

P.— No. El que estem fent nosaltres a l'Hospital potser sí. Es a dir, la Creu Roja no ha d'estar lligada a ningú. La seva política es auxiliar a la gent i crear les seccions que facin falta. Ara bé, tenim concerts amb la SS. Personalment no ho trobo bé. Nosaltres estariem contents que un dia l'Hospital ens digués que ja tenen ambulàncies de la SS. Llavors ens dedicariem als accidents de carretera, serveis al conductor i els necessaris de la ruta.

R.— La Creu Roja cobra els serveis que fa?

P.— Del punt de l'accident a l'Hospital o al domicili és totalment gratuït. Ara, el que ja és un problema és portar els malalts de l'Hospital a Barcelona. Aquests serveis s'han de cobrar perquè porten unes despeses importants de gasolina, menjars, llevat els de la SS que no es cobren directament sinó al cap de força temps, quan aquesta entitat ens ho paga.

R.— Quines són les relacions amb la SS?

P.— Aquí ens han pescat, perquè ens paguen a 12 ptes. el quilòmetre i això no pot ser: la gasolina ha pujat. En canvi, els francesos paguen a 30 i aquest desfase és difícil de sostenir per nosaltres. Estem molt orgullosos de poder oferir un servei per a tothom llavors l'assegurat de la SS no ha de pagar ni un duro per a que el portin a Barcelona o Girona.

Donació voluntària de sang.

Aquest servei d'ambulàncies a Ripoll el portava l'Ajuntament i els problemes que tenien eren gravíssims, doncs hem tingut contactes amb ells i ens han explicat que quan van saber que la Creu Roja se'n feia càrrec amb la gent que feia el servei militar va regalar ambulàncies, "puesto, xòfer, . . . tot.

R.— La Creu Roja s'autofinança?

P.— Sí, amb dificultat, però sí. Principalment amb la Festa de la Bandereta, els socis, els trasllats que es fan i amb la secció de beneficència, de rifes benèfiques, loteries, encara que tot això ara ha canviat perquè està controlat per Hisenda. Per altra banda, quan necessitem una ambulància com ara, l'Assemblea Suprema ens donarà 300.000 ptes. de subvenció i nosaltres posarem la resta. L'Assemblea Suprema també cedeix 300.000 ptes. per poder pagar la construcció del "puesto" de la comarca 13 - 13. L'autofinanciació és aquesta: no hem de pagar res a Girona o a Madrid, però depenem de l'Assemblea Provincial que controla totes les despeses.

R.— Respecte a la Festa de la Bandereta, quins criteris es segueixen per elegir les senyores components de les taules petitòries?

P.— Si tens un responsable de relacions públiques, és lògic que aquest triï les persones afins. Aquí el criteri que s'ha seguit és continuar montant les taules petitòries amb les senyores que voluntàriament ho volen.

Es una festa simpàtica que sembla que s'ha de suprimir perquè els espanyols ja estem prou carregats d'impostos. Però clar, el problema es com solucionar totes les despeses que surten. Ara bé, la Colònia del Golf, per exemple, ens ha solucionat molts problemes, y la resta de la Cerdanya també, és clar. Però vull insistir amb la gran col·laboració que rebem de la colònia d'estiu, que a través de la Sra. Volart, cap de tot un equip, ens ha ajudat moltíssim, amb un interès absolutament altruista, tanmateix com tot l'equip que forma aquesta Assemblea de la Cerdanya.

R.— Quina quantitat es recauda a la Festa de la Bandereta?

P.— Aquest any passat 400.000 ptes. i l'altre any 430.000, que ens serveixen per cobrir en part el pressupost del "puesto" que se'n va del 1.300.000 ptes.. L'Ajuntament diu que de subvencions res perquè no tenen diners i, llavors, clar, aquí tenim un servei d'assistència permanent que mantenim a dos llocs per ajudar en allò que faci falta, sense voler-nos comparar amb un metge, però hi és, a Puigcerdà i a Bolvir.

R.— Ho sap la gent que tenen això?

P.— Sí, ho sap, perquè d'això se n'ha fet publicitat, però en canvi no es fa publicitat dels serveis que es fan per qüestions de secret professional, en la qual cosa insistim molt quan fem el curset de socorrisme.

La nostra única satisfacció és complir el servei.

R.— Com funciona el servei Militar a la Creu Roja?

P.— El destacament de socorristes militars pot ser una quiniela per la Cerdanya. S'ha lograt sense que ningú es mogués gaire. Penseu que aconseguir una cosa per Cerdanya no és gaire fàcil i aquí, en canvi, no ha suposat cap sacrifici per ningú. Nosaltres volem que sigui el xicot el que voluntàriament vingui a oferir aquest servei a la comunitat i això són fets, doncs hi ha testimonis a punta pala de què els pares no s'han de moure per res.

R.— Què s'exigeix per entrar a fer el servei aquí?

P.— El títol de socorrista i el carnet de conduir. Fan el campament i després el Ministeri de Defensa ens demostra la seva confiança deixant-los al nostre càrrec. Perquè heu de pensar que si algun d'aquests nois es fa mal l'Assemblea de la Cerdanya s'ha de fer càrrec de totes les despeses.

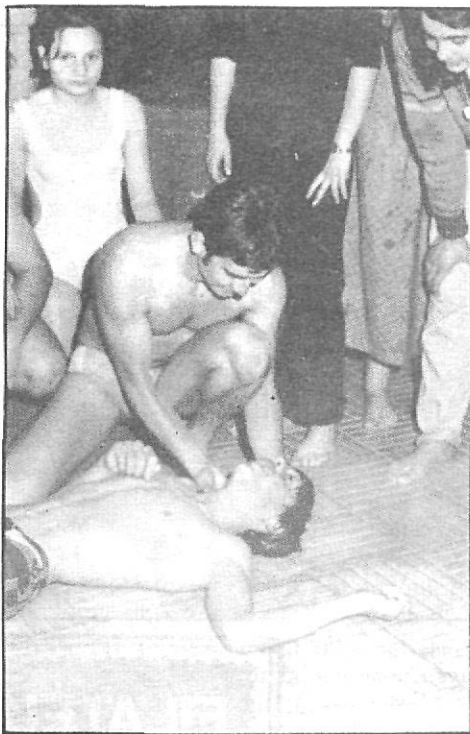
R.— Es cert que cobreu la sang que recolliu?

P.— Mireu: tots sabem que la sang no es conserva més de quinze dies i per gastar-la un hospital ha de tenir molt moviment, si no s'ha de llençar. A Puigcerdà busquem un control de grups de sang per a quan ho necessiti l'Hospital els metges saben que a l'hora que sigui hi ha una sèrie de gent disponible classificats per grups. Aquesta gent es pot anar a trobar quan faci falta. Gràcies a la seva generositat, l'Hospital té sang gratis. També hi ha qui diu que no està bé donar sang a una "roulotte" per a que se le'n duguin a Barcelona. Jo els contestaria que l'esperit de tot això és aconseguir tenir un màxim possible de fitxes de gent amb el seu grup sanguini per a un cas de necessitat. Això ens ha permès obtenir un fitxer on consten més de 300 donants classificats segons els diferents grups sanguinis. La sang que s'emporten a Barcelona la liofilitzen i ens en envien una part en forma de plasma amb tot l'equip per qualsevol emergència.

R.— Quines seccions hi ha a la Creu Roja?

P.— Socorrisme, esquiadors, la Banda de Trompetes, Tambors i Majorettes. Ara estem fent el servei de la Molina i de Masella amb ambulàncies i, alhora, el de socorristes sobre pistes. Hi ha 18 esquiadors a la plantilla, amb curset de socorrisme per fer l'assistència a les pistes de Masella. Aleshores, tota la juvenalla que va pujant i li agrada l'esquí els anem incorporant fent els cursets d'esquí. La idea seria fer-ho a La Molina també, però allí hi ha moltes pistes i es requeriria una mobilització de personal impressionant.

R.— Quina efectivitat té el destacament militar?

Pràctiques als cursets de Socorrisme.

P.— Fabulosa. Porta una quantitat de problemes tremendos, però és molt important disposar d'un servei permanent on pots trucar a qualsevol hora i saps que allà hi trobaràs algú per allò que faci falta. Fins i tot quan hi ha foc ens avisen i nosaltres som els responsables de fer sonar la sirena.

R.— Perquè sempre hi ha problemes a l'hora de surtir la Banda?

P.— Home, hem de reconèixer que els artistes tenen les seves coses. Ser membre

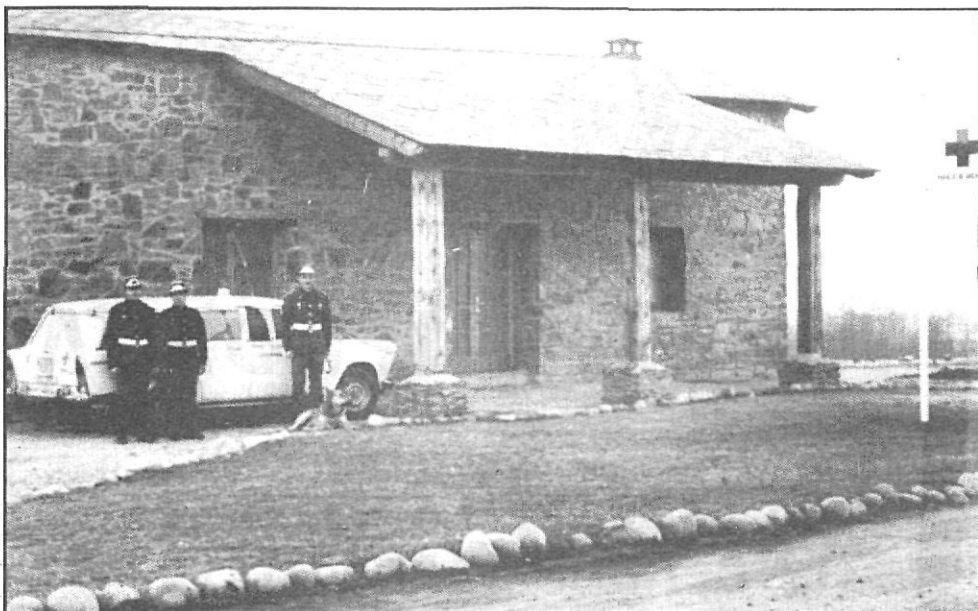
de la Banda requereix una constància abans d'aconseguir dominar l'instrument. Avui dia no trobes a ningú que, gratis, et bufi pel carrer, i més essent bastant criticats. Les nenes es desmoralitzen, els nois també i al final per sortir a "fer l'indi" no surt ningú. Ara, és simpàtic i jo crec que agrada. Han anat a Andorra, Girona i a molts llocs i han agradat molt per a tot arreu. A Andorra ens varen donar un diploma agraint-nos la nostra presència i, en canvi, a Puigcerdà a ningú se li ha ocorregut donar-nos les gràcies, i això que ho fèiem sense cobrar res.

R.— Andreu, es comenta que utilitzes la Creu Roja com a "catapulta" personal per arribar a l'Ajuntament?

P.— Home, si això és veritat em sembla que vaig una mica lent, perquè ara farà 23 anys que hi sóc i potser em jubilaré a la Creu Roja. Estic aquí perquè m'agrada, encara que no s'entengui que es pugui treballar només per aconseguir tot el que estem fent. Ja us he dit que la Creu Roja és totalment apolítica, sense que això vulgui dir que els militants d'algun partit polític no puguin estar a la Creu Roja. El que no es pot fer és utilitzar la Creu Roja amb cap finalitat política ni per arribar a l'Ajuntament.

R.— Quines previsions teniu a la Creu Roja?

P.— Estic molt entregat per aconseguir allò del famós helicòpter per a la Cerdanya. M'he mogut, he parlat amb tots els governadors i han dit que sí, però és més complicat d'allò que podria semblar. No és per "fardar". Tenim a la nostra disposició el dels francesos, però ens fa falta, doncs amb les ambulàncies tenim el problema de la neu i de les cues a les carreteres a no es poden fer imprudències. Pensava compro-

El Puesto de la Creu Roja.

metre les Assemblees de Ripoll, Vic, Granollers, Olot, Banyoles i entre tots fer unes bases, però no pot ser, perquè quan els necessitessim aquí estaria a Blabes, per exemple. Llavors, la nostra proposta és un helicòpter per Cerdanya, per la qual cosa hem fet una sol·licitud i gestions i sé amb seguretat que han arribat molt amunt.

Respecte als francesos cada dia ens hi volem lligar més i cooperar amb ells tot el possible. Es a dir anem internacionalitzant la nostra activitat. Una altra previsió és acabar el "puesto" de socor i comprar una ambulància nova ja que les tres que tenim arribaran just al final de la temporada; continuar fent i àdhuc ampliar els cursets de socorrisme i així mateix augmentar una mica el destacament de soldats, perquè ara a la Molina, reconeixent la feina que fem, ens van oferir un solar amb la caseta que ens la farien ells per muntar allà un servei a l'hivern.

R.— Voldries dir alguna cosa més?

P.— Sí. Que estem a la vostra disposició i a la de tota la Cerdanya. Només cal trucar per qualsevol cosa al número 88 05 47. (Puigcerdà) i 36 (puesto de primers auxilis de Bolvir).

RUFACA

Banda de tambors i trompetes de la Creu Roja.

**FILATELIA
MONTANÉ**

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

**LLET D'ALTA MUNTANYA
ESTERILITZADA**

**LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG**

CERDANYA - PUIGCERDÀ

GER: PLE DEL MES DE FEBRER

L'apertura d'aquest ple tingué lloc amb la lectura de l'acta anterior, corresponent al dia 31 de gener, fou sol·licitat per escrit, pels tres regidors, Josep Ester, Josep Calveras i Francesc Comangés.

El primer tema que proposaven era formar una Junta de Pares per a l'escola a la qual cosa el Batlle contestà que creu que l'escola no està tan abandonada, que està com sempre, i nosaltres també diem el mateix, que sempre ha estat més o menys igual d'abandonada, l'Ester diu que tot funciona molt malament, que aquest hivern es va quedar sense Gas - Oil per a la calefacció, que quan és encesa la porta està oberta tot el dia, que ningú no s'hi acosta per a res, i que valdria la pena fer aquesta Junta de Pares amb gent de tots els pobles que tenen mainada a l'escola de Ger. S'arribà a un acord tots de cridar una reunió amb tots els pares, i que es doni una missió positiva a la Junta. Saben que tot això funciona a quasi totes les escoles amb resultats molt bons.

El segon tema tractat és sobre la petició, que novament fa l'Ester per a poder firmar els talons. El Batlle diu: "no hi ha cap llei que ho digui i no és cap secret el que es paga, el Roca novament va treure el seu llibre de lleis, i va dir amb tal que els firmin el Batlle, El Dipositari i el Secretari, dos d'aquests tres conjuntament ja n'hi ha prou, per cert que el Dipositari encara no ha firmat mai, aquest any. Es quedà

d'acord que quan firmin hi siguin tots davant, el Francesc Comangés diu que no li agrada haver de demanar sempre al que s'ha pagat, contesta el Sr. Roca que a ell hi ha moltes de coses que no li agraden i se les ha de menjar.

Quant a la petició que expliquin el que van anar a fer a Girona, no hi ha hagut cap explicació al respecte, el regidor Sr. Crispí respongué que un dia ja es va dir quelcom al respecte, a la qual cosa respongué l'Ester, que no s'ha de dir quelcom, sinó tot, en definitiva van anar a la Telefònica, al Govern Civil pel local del Metge i de l'Ajuntament, contestà l'Ester que sap una mica de greu que s'hagi de saber les coses pels de fora, perquè a l'Ajuntament solament ho saben uns quants, que també se sap, extraoficialment, que va venir un enginyer de l'ICONA, per la muntanya, que el va atendre el regidor Sr. Crispí, a la qual cosa ell va respondre, tan malament com sempre, dient que no van aclarir res i que tot això ha estat fet perquè els van dir que no eren capaços de fer res i que a partir d'ara les coses les farien així, ens estranya una mica que a aquest senyor l'hagin entrat aquestes ganes de treballar i de fer coses, quan havent estat regidor de l'Ajuntament anterior durant diversos anys no va ser capaç de fer mai res, deu voler recuperar el temps perdut, ens sap greu que en aquest poble les coses es facin per venjances personals i no per estimació al nostre poble.

Sobre l'assumpte del Secretari, el Sr. Roca respon que ell es retira, que acaba el dia 31 de març, el regidor Sr. Francesc Fabra li prega que no ens deixi. El Sr. Batlle diu que deu sortir vacant que tan pot ser que se'n nomeni un d'oficial, que pot venir d'un altre poble o bé un veí del mateix poble.

D'Urbanisme el Sr. Batlle diu que la Generalitat no farà res sense consultar amb l'Ajuntament, que es formarà un equip per a portar a terme tot això.

L'assumpte de l'aigua sempre és el mateix, que no entra bé al dipòsit, que posaran aforos, que s'ha de posar una quota que tothom té l'aigua de franc. . . i nosaltres afegim: els que tenen si que la tenen gratis, però els que no en tenen es paga molt cara, des del dia 19 de febrer fins el dia 26, que es lliura aquest escrit, una part del poble no te aigua, creiem que això si que és car. d'haver d'anar al riu per no tenir ni una gota d'aigua durant més d'una setmana a l'aixeta.

Sobre la pregunta de si l'Ajuntament només es pot reunir quan el Batlle ho diu, aquest respon que ell únicament es cuida de convocar les reglamentàries. L'Ester proposa de reunir-se encara que no hi hagi cap tema que tractar, que de vegades parlant surten els temes, que les comissions no han pogut actuar, encara que al principi tenien ganes de treballar, no se'ls ha deixat fer res, perquè per damunt de tot ha relluït el personalisme del Sr. Batlle i això ha fet que quedessin lligats i supeditats a les decisions que ell cregui oportunes.

P.R.C.

esports

HOQUEI SOBRE GEL

BARCELONA - PUIGCERDA
INVASIO DE LA PISTA

Les grades de la pista de Font - Romeu presentaven la millor entrada de la temporada, amb un públic volcat per complert en animar al Puigcerdà.

Degut a incidents ocorreguts en el partit d'anada i a publicacions d'algun diari barcelonin, s'esperava aquest partit amb força expectació.

Durant el temps que es va jugar el partit, es feu amb un ritme endiablant i produint-se entrades força dures, que l'àrbitre no va saber tallar des d'un principi. Tot i

que el Barcelona marca el primer gol als tres minuts, el Puigcerdà donà la cara en tot moment i va tenir ocasions per empatar, però va ser en el minut dotze quan el Barcelona aprofitant un error de l'equip local augmentà distàncies. I va ser sis minuts més tard quan en una jugada d'atac del Puigcerdà varen començar les "garrotades". El porter del Barça va fer la traveta a en Josep Tona després de disparar a porta i sense tenir el puck i l'enclastà contra la valla. En aquesta jugada l'àrbitre tampoc sancionà al Barcelona i quan el jugador del Puigcerdà va fer un geste d'advertiment al porter aquest llença l'estick i aborda al jugador local. Així comença una baralla que fins i tot es pot considerar força "normal", per dir-ho d'alguna manera, i quan ja tot això

havia passat i semblava que tot tornava al seu lloc, l'americà del Barcelona, del que ja en parlavem en el passat número de RUFACA, li donà un fort cop de puny al Trescents que estava fora de la banda i sense intervenir en la baralla, va ésser aleshores quan aquest jugador es llença sobre l'americà i es produí l'INVASIO DE LA PISTA que tots els diaris n'han parlat, potser eren cinc o sis les persones que entraren a la pista però això si fou una gran invasió. Amb tot això l'àrbitre s'acostà a la banda per separar als jugadors i rebé un fort cop d'estick que li propina un espectador, des de fora, així com un cop de puny que li donà l'altre americà, ja que l'altre el varen haver de retirar dos companys.

Amb aquesta situació l'àrbitre donà per acabat el partit.

Després la Federació amb el "cap botit" pels de Barcelona volgueren tancar la pista, decisió que afortunadament rectificaren ja que el Puigcerdà no tingué la culpa dels incidents.

La Federació tenia que haver tingut cura de posar àrbitres més bregats en partits d'aquesta rivalitat en lloc de xicots que ells mateixos consideren reserves, com manifestà el propi President de la Federació.

Pere Capdevila

ALAVIZ VITORIA, 12 – C.H. PUIGCERDA, 3

El Puigcerdà ja havia jugat els partits més difícils de la temporada, ara en tocaven tres d'un nivell molt similar al del Puigcerdà, el primer d'ells era el Vitoria.

Els de Vitoria en principi s'ho montaren bé, fent el partit el dissabte a les tres de la tarda, d'aquesta manera els jugadors del Puigcerdà arribaren cinc minuts abans de començar el partit, després d'un viatge de sis-cents quilòmetres, com podeu imaginar-vos, la gent estava molt consada, i per altre cantó es confirmà l'alineació de l'holandès Bas a l'Alaviz.

Es jugà la primera part força bé acabant amb empat a ú, però va ser a la segona quan es va produir la "debaacle" acabant amb un rotund set a zero, fou un autèntic desastre.

La tercera part tot i que s'intentà arreglar les coses ja no hi havia res a fer ja que no es podia remontar la diferència de set gols i per altra part els jugadors estaven completament desmoralitzats i acaba aquesta part amb 4 - 2.

Perquè veieu la importància de l'holandès esmentat anteriorment només cal citar que aconseguí cinc gols ell solet i dels nou primers només deixa de participar en dos.

Pere Capdevila

C.H. PUIGCERDA, 9 – C.H. BOADILLA - MADRID, 6

Partit que fins a última hora i degut als incidents amb el Barça no es sabia si es podria jugar a Font - Romeu.

El Boadilla potser era l'equip que els jugadors de Puigcerdà tenien més ganes de guanyar ja que a Madrid l'àrbitre robà descaradament el partit.

De tota manera semblava com si els jugadors del Puigcerdà estiguessin cansats i també com a Vitoria es jugà força malament. Tot i que el Puigcerdà en les dues primeres parts fou força superior als madrilenys, acabant els parcials en 4 - 2 i 4 - 1 respectivament, això feu que es comencés la tercera part amb un clar 8 - 3.

Els del Boadilla començaren aquesta tercera part amb moltes ganes i reduïren distàncies fins arribar a l'amenaçador 8 - 6, el Puigcerdà acusà molt la baixa de Kholman, lesionat a l'acabar la segona, i fins que Trescents no aconseguí marcar al minut tretze no es veïeren les coses massa clares.

Cal destacar en aquest partit i per part del Puigcerdà a Pere Bertran que jugà un gran partit aconseguint tres gols molt bonics.

Pere Capdevila

ELS PASQUERS

(Continuació VII)

VENDA DELS PASQUERS. La guerra de Successió, a principis del segle XVIII, —com totes les guerres franco - espanyoles— fou causa de greus perjudicis per a la Cerdanya; car Puigcerdà va contraure un crescut deute, amb motiu de les copioses despeses ocasionades per l'ocupació de les tropes franceses a Cerdanya; deute que no podia satisfer d'altra manera que mitjan-

çant la venda de les muntanyes del Carlit. La raó —bé que forçosaç era ben senzilla: D'una banda, Puigcerdà ja no treia gran profit d'aquelles muntanyes, per tal com estan situades en territori francès, i d'altra banda, amb la venda de les mateixes es podria pagar —i no altrament— el crescut cost de les despeses d'aquella guerra i altres necessitats peremptòries de la Vila. I així ho va resoldre el Consell de la Vila.

En principi, com que En Francesc Pont i Trinijach, donzell d'Osseja, va anticipar al Comú de la Vila la quantitat de 4.182 rals

de vuit, Puigcerdà —mitjançant aquella bestreta del Sr. Pont va resoldre vendre-li, a carta de gràcia—, les susdites muntanyes del Carlit. Tanmateix, aquella bestreta no era pas suficient per eixugar les crescudes despeses d'aquella ocupació.

D'altra banda, Puigcerdà tenia tractes, per a la venda dels Pasquers, amb el Sr. Antoni Gandolfo, General espanyol de guarnició a Bellver, el qual havia prestat al Comú de la Vila 2.400 lliures; però els francesos no veien amb bons ulls que adquirís aquells territoris un militar espanyol. Per tant calia trobar urgentment un comprador d'aquelles muntanyes, que en donés un bon preu, per tal de resoldre d'un cop totes les dificultats econòmiques de la Vila, sobretot que havia rebut l'ordre peremptòria d'haver de pagar 1.870 rals de vuit al Coronel de Cavalleria En Joan d'Isman:

Aleshores, de forma definitiva, fou En Francesc Sicart i Rovira, qui —com a millor postor— va adquirir els Pasquers pel preu de 10.000 lliures en moneda francesa, equivalents a 9.100 lliures barcelonins: és a dir, per 19.000 francs. De moment, el 18 de febrer de 1715, el Sr. Sicart va pagar l'esmentada partida dels 1.870 rals de vuit, que amb tanta urgència reclamava el Coronel En Joan d'Isman.

L'escriptura de venda dels Pasquers a favor del Sr. Siscart es formalitzà el 30 de març del mateix any 1715. Heus-ne ací un extracte: El Consell de la Vila de Puigcerdà VEN i cedeix a En Francesc Sicart i Rovira, burgès noble de Perpinyà i Veguer

de la Cerdanya francesa, habitant a Santa Llogaia, —pel preu de 19.000 francs— totes les muntanyes i llocs següents: CARLIT, Colomera, Serra Usclada, Bones - Hores, La Bollosa, la Calçada, Sobirans, Roda, Vallmarans, Lanós, Valls d'Estornell, d'Esparver, de la Llosa, Sobirà, Maura, Bovedó, Barrés, Congesta, Ventolà, Castellar amb totes les muntanyes, boscos, llenyes, arbres, pastures, aigües, canals, fonts, deveses, estanys, caça i pesca, etc., en dits termes compresos.

A continuació es determinaven les confrontacions o límits, que ja coneixem: "Aquestes muntanyes —diu— confronten pel lloc de Maura, amb els llocs de Vasses de Senters, Coma Joan, Serra d'Ortells, Font Viva, Coma o Serra d'en Garcia, Pontells —vulgarment coneguts per portelles de Marenes, Urlú (sobre l'estany de Lanós)—; d'altra banda els llocs anomenats Balmeta i Roca Roja, la Serra de Galdur, Puig Peric i l'aigua que devalla de Camporrells fins al riu de la Tet, on l'aigua entra a Bollosa, i després fins que dita aigua s'immisceix amb la Tet, aigua vessant i discorren per les valls; més enllà fins l'estany de Pradella i les Calms d'Odelló i d'Egat; d'altra banda fins les deveses d'Angustrina i de Dorres". Es a dir, tot el que estava comprès dins aquests límits, tal com s'indicava en les concessions reials fetes antigament al Comú de Puigcerdà i en les compres fetes als monestirs de Poblet i Santes Creus, fou el motiu de l'esmentada venda al Sr. Siscart.

Com veiem, tant en la llista de noms de les muntanyes venudes com en les confrontacions de termes, no es fa menció ni de la

Costa ni de la Capella de Belloc; tanmateix sembla que Puigcerdà renunciava a favor del Sr. Siscart els drets que la Vila tenia en dita costa i Convent de Belloc.

Ara bé; l'endemà de l'esmentada venda —1 d'abril 1715— el Consell de la Vila, en l'acta de ratificació de la venda, deia: "Atès lo poc útl que esta Universitat (Comú) ne retira de les muntanyes del Carlit amb les a elles anexas, situades fora d'eata obediència. . . i atès lo apreto en què es troba dit Comú per pagar la composa o drets de l'ocupació (francesa). . . fonc resolt unànimement que es vengia Carlit". . . "En execució de les deliberacions preses en diferents consells, lo dia 30 de març prop passat, se lliuraren les dites muntanyes del Carlit i ne fèrem l'acte de venda al Sr. Siscart, per dinou mil francs. . . fonc resolt unànimement que les dits actes queden aprovats, i que de nou se lloen, MENOS EN QUANT A LA COSTA DE BELLOCH, que la Vila no es perjudiqui al dret que hi té per a depèixer los bestiaris de la Vila, ni als drets que hi té lo Convent de Ntra. Sra. de Belloc. Tots los dits consols i demés savi consell lloen dits actes, amb la retenció de dites emprius per lo bestiar de la Vila i dita Capella de Belloc. Cum juramento".

Així les coses, en un acte adicional signat el 2 d'abril del mateix any 1715, (o sia, l'endemà de l'acord anterior), el Sr. Siscart respectava els drets que Puigcerdà tenia en la Costa i Convent de Bell - lloc. (En el proper número, us donarem el text d'aquest interessant document).

Salvador GALCERAN
Arxiver Diplomat.

col·laboracions

LES NOSTRES ARRELS (Segons la Gran Enciclopèdia Catalana)

LA CERDANYA (II).— Els primers indicis coneguts de poblament de la Cerdanya corresponen a l'època neolítica i a l'edat del bronze, a través de monuments megalítics com els de Prullans i Talltendre, i d'alguna cova, com la de la fou de Bor, que continuà habitada durant la primera edat del ferro, amb el pas de les onades dels indoeuropeus arribats del nord del Pirineu que penetraren per la vall del Segre.

Els historiadors llatins citen, a l'època de la conquesta romana, el poble dels ceretans, que la majoria d'autors relacionen amb la Cerdanya. El centre de romanització més important fou **Iulia Libica**. Ocupada algun temps pels musulmans, la Cerdanya i la seva capital Llívia foren escenari, el 731, de la rebel·lió de Manussa, visir de la Narbonense, contra l'emir Abd al-Rahman I, i encara hagué de suportar

per darrera vegada l'acció devastadora de les tropes islàmiques el 793, al retorn d'Abd al-Malik de la seva fracassada expedició a Septimània. Els cerdans, imitant potser l'exemple dels habitants de Girona, es degueren lliurar espontàniament a Carlemany, juntament amb llurs veïns urgellesos, entre els anys 795 - 90. Organitzada en comtat des de la fi del segle VIII, aconseguí la màxima expansió política, cultural i demogràfica entre la fi del segle X i mitjan segle XIII. Ho palesen les 50 petites esglésies romàniques conservades i el fet que els 40 nuclis de població esmentats en l'acta de consagració de la seu d'Urgell el 839 havien passat a 90 el segle XIII, durant el qual foren fundats, a més,

els dos centres administratius i econòmics de Puigcerdà i de Bellver. Encara el segle XV, amb 3,4 focs per km² mantenia una densitat bastant superior a la mitjana de les comarques veïnes, malgrat les destruccions i la inestabilitat derivades de la guerra contra Joan II i de l'ocupació francesa (1462 - 93). El segle XVI sorgí encara al Baridà el nou nucli de Martinet, i vers el 1700 la Guingueta d'Ix es formà damunt la nova frontera política que dividí la Cerdanya i Catalunya com a conseqüència de la pau dels Pirineus (1659 - 60). Efectivament, els francesos, introduïts ja a Catalunya des del 1639, tornaren a ocupar la Cerdanya el 1652, quan ja Barcelona era sotmesa a Felip IV de Castella; a la conferència de Madrid (1656) el representant francès ja exposà la pretensió d'annexar els comtats de Rosselló i de Cerdanya aduint la necessitat d'establir una frontera natural als Pirineus; tot i que la posició francesa fou més intransigent respecte al Rosselló i al Vallespir i, a partir de la pau prèvia de París, també respecte al Conflent i al Capcir que respecte a la Cerdanya al tractat dels Pirineus fou acordada entre les dues monarquies, de manera extremament equívoca, la decisió de la Cerdanya —i també del Conflent— segons que les poblacions estiguessin situades al nord o al sud dels Pirineus. La comissió encarregada d'establir correctament els límits, reunida a Ceret el 1660, acordà la partició cerdana de manera que la vall de Querol, amb la torre Cerdana i el territori que comunicava aquesta vall amb el Capcir i el Conflent (en conjunt 33 pobles), passaria sota la sobirania francesa (la llista dels pobles fou establerta a Llívia pel juliol de mateix 1660). Després d'alguns mesos de dificultats, Llívia fou exclosa de la part annexada a França. Aquesta divisió arbitrària, mantinguda inalterada en l'actual frontera franco-espanyola, no ha pogut fer sentir mai estrangers els habitants d'una banda i l'altra de la Cerdanya ("meitat França, meitat Espanya, no hi altre terra com la Cerdanya"). La part annexada a França,

l'Alta Cerdanya, constituí una vegueria de la província del Rosselló, amb capital a Sallagossa. La resta de la Cerdanya —la Baixa Cerdanya— continuà formant part de la vegueria de Puigcerdà (corregiment de Puigcerdà, des del 1716). Eclesiàsticament, les parròquies de l'Alta Cerdanya roman-gueren sota la jurisdicció del bisbe d'Urgell (llevar de les del Pla de la Perxa, del de Perpinyà); el 1791, per la **Constitució civil du clergé**, foren incorporades al bisbat de Perpinyà i més tard (1801), al de Carcassona, i de nou, definitivament, a la diòcesi perpinyanesa després de la seva restauració com a sufragània d'Albi (1817 - 22). Aquesta mesura provocà durant molts anys l'oposició de la població cerdana i del bisbe de la Seu d'Urgell, el qual fins al 1803, un cop ratificada aquesta incorporació en el concordat de Napoleó i de la Santa Seu, refusà de reconèixer-la. Durant la Guerra Gran, la Cerdanya esdevingué un dels principals centres de les operacions militars: després de la batalla del coll de la Perxa (1793), fou ocupada per l'exèrcit republicà del general Dagobert. D'acord amb la política d'annexió de la Baixa Cerdanya propugnada pel Gran Comitè de Salvació Pública, fou constituïda a Puigcerdà una commission Civile et Surveillante per tal d'administrar la comarca. El 1810 la Baixa Cerdanya fou ocupada novament pels francesos; annexada Catalunya a l'imperi (1812 - 14), Puigcerdà fou elevada a prefectura i esdevingué capital del departament del Segre, un dels quatre en què fou dividit el Principat. L'Alta Cerdanya havia estat compresa, ja desde la Revolució, dins el departament dels Pirineus Orientals (1790) i el distrinte de Prada. Amb la divisió provincial d'Espanya del 1833, la Baixa Cerdanya fou dividida entre les províncies de Lleida (aigua avall de l'estret d'Isòvol), amb la Batllia de Bellver i el Baridà, i de Girona, amb la resta.

Com l'Alt Urgell, el Pallars i la Ribagorça, la Cerdanya havia entrat a la fi de l'edat mitjana en una fase d'estagnació econòmica que la convertí en un dels principals centres d'emigració vers Barcelona; àdhuc l'Alta Cerdanya, després del tractat dels Pirineus, restà al marge de les transformacions eco-

nòmiques esdevingudes al conjunt català al llarg dels segles XVIII i XIX. Però la construcció de carreteres des de mitjan segle XIX (des de la de Perpinyà a la Guingueta pel coll de la Perxa, el 1850, fins a la de Puigcerdà a la Seu d'Urgell, acabada el 1930) i de ferrocarrils des del començament del segle XX (el de Perpinyà a la Guingueta el 1912, i el de Barcelona a la tor de Querol el 1922) ha fet possible el desenvolupament econòmic de la Cerdanya, especialment gràcies al turisme i als esports d'hivern. El segle XX han sorgit dos nous nuclis de població: Font-romeu (1914) i la Molina (1925).

SEQUIA DE Cerdanya. Sèquia derivada del riu d'Aravó (afluent, per la dreta del Segre), al molí de la Vinyola, dins el terme d'Enveitg (Alta Cerdanya), que rega la plana cerdana a la dreta del Segre i del riu d'Aravó.

VEGUERIA DE Cerdanya.— Hist. Antiga demarcació administrativa del Principat de Catalunya constituïda a mitjan segle XII pel comtat de **Cerdanya** (exclosos el Berguedà, el Conflent, el Capcir i el Donasà) amb Baridà com a sots-vegueria (perduda ben aviat la individualitat d'aquesta sots-vegueria, la vegueria fou anomenada també **VEGUERIA DE Cerdanya I BARIDA**, nom que perdurava encara a la fi del segle XIV). La vall de Ribes, dependent també del comtat de Cerdanya, conservà, per contra, la seva pròpia administració, alemnys fins als segles XVI - XVII, que esdevingué sots-vegueria dependent de la vegueria de Camprodon. A la fi de l'edat mitjana, amb la dissolució de la vegueria d'Urgell, inclogué també l'Urgellet. Amb la divisió de la Cerdanya entre les monarquies hispànica i francesa (1660), l'Alta Cerdanya fou incorporada a la província francesa del Rosselló com a **vegueria de la Cerdanya**, amb capital a Sallagossa, la qual perdurà fins a la Revolució Francesa (1790), que fou incorporada al distrinte de Prada del departament dels Pirineus Orientals. La resta de la Cerdanya i de la seva antiga vegueria prengué el nom de vegueria de **Puigcerdà** el qual ja havia estat sovint utilitzat des de la fi de l'edat mitjana.

X.B.S.

les arrels

El patrimoni popular del nostre país és una riquesa que nosaltres no solament hem de preservar sinó que hem de mirar d'engrandir-lo. Avui encetem una sèrie nova dins d'aquesta secció que anirà fornint de poble per poble de la Cerdanya, tots els

noms de les cases.

Esperem rebre força cartes dels amics lectors per tal que amb llurs rectificacions, addicions i esmenes ens facin arribar llistes dels noms de les cases de la terra que estimem.

Ens agradaria, després, de fer, fins

on sigui possible, un inventari complet d'aquesta llista de noms de cases un compendi agrupant bé per freqüències, bé per oficis, etc.

Així mateix serà interessant seguir amb els noms dels carrers, els noms

► dels animals... En dependrà d'aquest primer intent la possibilitat de seguir en davant.

El Raier del Querol.

Comencem avui per Age i Ger.

AGE *

Ca l'Alzina
Ca l'Anglada
Ca l'Americà
Cal Bandeu (Bon Deu)
Cal Banús
Cal Barbetó
Cal Barnola
Cal Cardenal
Cal Cardets
Cal Carnicer
Cal Forner
Cal Faló
Cal Fontanet
Cal Ferrer
Cal Graci (Gràcia)
Cal Murull
Ca la Margarita (Margarida)
Cal Montserrat
Cal Marrufés
Ca l'Oliva
Cal Prats
Cal Peraire
Cal Paulino
La Pavordia
Cal Peritxes
Cal Pacull
Cal Pol
Cal Quintí

La Rectoria
Cal Sanaire
Cal Sabater
Cal Tunill
Cal Xumet
Cal Xiquet

GER
Ca l'Andreu
Ca l'Antonet
Ca l'Abundanci (Abundància)
Ca l'Adroguera
Ca l'Alfonso
Animeria
Cal Bep
Cal Bel
Cal Bon Deu
Cal Butxaques
Ca la Bepa
Casa Blanca
Cal Barber
Cal Bertomeu
Cal Codolell
Cal Caube
Cal Cenrera
Cal Cadena
Cal Casó
Cal Calveres
Cal Cassi de Dalt
Cal Cintet (Ca la Tirona)
Cal Cassi de Baix
Cal Camilo
Cal Coc
Cal Cambra
Cal Donato
Ca l'Espanyó
Ca l'Escanya
Ca l'Ester
Ca l'Espardenyer
Ca l'Esteret

Cal Fuster
Cal Forn
Cal Flassianu
Cal Ferrer Vicens
Cal Ferrer
Ca la Formentí
Cal Francisquet
Cal Giló
Cal Get
Cal Got de Dalt
Cal Gili
Cal Gepó
Cal Genet
Cal Gavatx
Cal Garravera
Ca l'Hereuet
Ca la Ignasieta
Cal Jaumetó
Cal Joanet del Xicu
Cal Joan
Cal Just
Cal Joan Pau
Cal Junoi
Cal Josepó
Cal Júlia
Ca la Lluïsa
Cal Lluïset
Cal Margarida
Cal Mitjavila
Cal Mundetó
Cal Manxicu
Ca la Marieta
Ca la Marieta petita
Ca la Matildeta
Cal Martí
Cal Mitger
Cal Niula
Cal Nen tit
Cal Not
Cal Not de Dalt

Cal Peró
Cal Paleta
Cal Petit Pasqualet
Cal Padilla
Cal Ponç
Cal Pau
Cal Pere d'Eller
Cal Papell
Cal Pujol
Cal Pere fuster
Cal Rigall
Cal Rufiandis
Cal Rigola
Cal Rectoria
Cal Roder
Cal Ramon
Cal Ravetllat
Cal Rives
Cal Repera
Cal Pere fuster
Cal Ribot
Cal Ribera
Cal Ros
Cal Ramonet
Cal Sindreu
Cal Sabater
Cal Saleta
Cal Salvador
Cal Sabateró
Cal Sió
Cal Tallaferro
Cal Turet
Ca la Trini
Ca la Tereseta
Cal Viader
Ca la Vinya
Cal Ventura petit
Cal Vicenç
Cal Xeric
Cal Xel.la

recull

"BOLILLES EMB NAPS"

Aquesta recepta és un plat que no te cap mena d'originalitat, és un apet popular comú a totes les cuines. Però en aquest cas adaptat a la nostra cuina pel contingut en el mateix d'un dels productes de la nostra terra de més anomanade, els naps, que emb el seu especial gustet el converteix amb un succulent plat: com tots els en que son utilitzats.

Per dita recepta necessitem:

Carn de bedell, carn de porc, naps, ous, oli, farina, ametlles, avellanes, pa, ceba, tomaquet, galeta, sal, pebre, julivert, brou o aigua.

Fem ara doncs les "bolilles"

Agafarem una meitat de carn de porc, per una mei-

tat de carn de badell, és trixarà ben fina, és picarà un all al morter que és barrejara amb la carn junt amb un o dos ous (segons la quantitat de carn) afegint-hi sal i pebre i pa ratllat, procurant que quedi ben lligat, és formaran petites boles que s'enfarinaran i és faran fregir, posant-les després dintre d'una cassola (millor si és de terra), i és reserva: agafarem els naps els pelarem i els partirem, emfarinarem i farem fregir, i els posarem a la cassola junt amb les "bolilles": a part i amb un morter, aixafeu-hi unes cuantes atmelles i avellanes, un o dos grans d'all i un xic de gulivert, un parell de grills de ceba, un tomaquet, (escalivat), i una galeta, tot això ho fareu fregir una miqueta (no massa), amb l'oli que ha quedat de fregir els naps, afegint-ho amb les "bolilles" i els naps, i una o dues llosses de brou o bé d'aigua calenta, posant-lo al foc a coure lentament una mitja hora i...

i i BON PROFIT!!

Nianna.

març/RUFACA/21

CAL CONSULTAR EL DICCIONARI

"Hi ha paraules que escapen a les regles donades per la gramàtica, i l'única manera de saber com s'escriuen és consultar el Diccionari". Això ho aconsellen tots els gramàtics. Si hom en fa cas solucionarà molts dubtes, especialment de lèxic, a l'hora d'escriure una carta, un programa d'activitats, de festes, etc. . .

No tothom, però, té el Diccionari General de la Llengua Catalana, de Pompeu Fabra, a casa seva; però

sí que el tenen totes les biblioteques. I si el mot que busqueu no consta al Fabra, el trobareu a la Gran Enciclopèdia Catalana.

Només cal treure's de sobre la peresa que pot fer, en un moment determinat, anar a la Biblioteca, i, cosa més important encara, ser conscient que el català no ens el salvaran, el salvarem si entre tots ens ho proposem. Consulteu, doncs, el Diccionari.

Laura Fabra

Encetem en aquest número una nova secció de la revista que amb el nom de "Natura cerdana" tractarà diversos aspectes de la naturalesa a la Cerdanya. Anirà a càrrec del Dr. Angel M. Hernández i Cardona, catedràtic de ciències naturals de l'Institut de Batxillerat de Puigcerdà.

UN NATURALISTA I METGE PUIGCERDANES: EL DOCTOR MIQUEL BERNADES

El doctor Miquel Bernades i Mainader (el cognom és escrit també Barnades) nasqué a Puigcerdà, probablement l'any 1708, i morí a Madrid el 1771. Estudià la carrera de medicina, tal vegada a Montpeller, i obtingué el càrrec de metge de cambra de Carles III. A la mort (1764) de Josep Quer, director i fundador del Reial Jardí Botànic de Madrid, guanyà per oposició la plaça vacant. També fou soci honorari de la Real Academia Médica Matritense.

La seva principal obra, "Specimen Florae Hispanicae", abastava unes 2.000 espècies vegetals, i fou continuada pel seu fill, de manera que arribà a tenir sis volums i 1.383 dibuixos. Amb el títol de "Herbarium pictum Hispanicum" fou anunciada a Londres el 1829 per l'editor Salvá. Havia

NATURA CERDANA

estat prologada i completada per Mariano Lagasca, qui la comprà a la comtessa de Casa-Valencia. Dissortadament, aquesta obra no arribà a publicar-se i el manuscrit no ha estat mai trobat.

En canvi, si que es publicà a Madrid l'any 1767 la seva obra "Principios de Botánica", que pot considerar-se com el primer tractat o diccionari de morfologia vegetal en llengua castellana. El llibre conté 13 làmines de dibuixos fets per Gallicioli, i duu a més una breu història de la botànica. En el pròleg, Bernades escriu: "El deseo de facilitar a la juventud española el estudio metódico de la Botánica, me mueve, lector, a presentarte la explicación de los principios de esta ciencia natural en lengua castellana". De vegades, també inclou algunes referències en llengua catalana, com quan parla dels bolets, a la pàgina 211: "Tales son las llamadas manecillas; en Cataluña potas o dits de rata. . . Las colmenillas o cagarrias que llaman murgulas por toda Cataluña".

Com a naturalista complet no solament

es limità a la botànica sinó també a altres branques de la història natural, com ara l'ornitologia. Efectivament, publicà (segons el Diccionari biogràfic Albertí) l'estudi "Historia de las aves más raras que se encuentran en España".

En quant a treballs mèdics cal remarcar l'aparegut pòstumament l'any 1775: "Instrucción sobre lo arriesgado que es en ciertos casos enterrar a las personas sin constatar su muerte. . .", on insisteix sobre la necessitat d'assegurar-se'n de la mort d'una persona abans d'enterrar-la, tema que tan d'actualitat és avui (1980) amb l'aparició del polèmic llibre del metge francès Peron-Autret sobre els enterrats vius.

En acabar aquests trets biogràfics del preclar fill de la Cerdanya doctor Miquel Bernades, vull assenyalar que des de fa anys la vila de Puigcerdà li té dedicat un carrer. També la ciència li ha dedicat un gènere de plantes: Barnadesia, de la família de les compostes, que comprén unes 20 espècies d'arbusts sovint espinosos, amb fulles simples alternes i capítols terminals solitaris o agrupats en ramells, propis de l'Amèrica austral.

A.M. Hernández i Cardona

UN GLORIOS PASSAT COL·LECTIU

Després de rellegir el "Llibre d'Honor de la Heroica i Invicta Vila de Puigcerdà", editat l'any 1876 per tal de perpetuar la memòria dels fets de 1873 i 1874, que ompliren de glòria a la nostra Vila, ens hem fet algunes consideracions que creguem cal posar a l'abast de tothom.

Segons la nota primera de la pàgina 19, ampliàtoria del Pròleg, l'esplèndida festa religiosa i la processó amb que el dia 8 de setembre de cada any obsèquia Puigcerdà a sa tutelar,

la Verge de la Sacristia, foren instituídes pels S.S. Consols, en sessió del 22 d'agost de 1679, per tal de donar gràcies al Cel per haver pogut refutar feliçment els paisans i els sacerdots el terrible asalt que sofrí la Vila la nit del 3 de maig de l'any anterior, durant el siti que amb 14.000 francesos li havia posat el Duc de Navalles; les quals celebracions s'han perpetuat fins el dia d'avui, 300 anys després.

Dels fets terribles de 1822 al Pastoral d'Amer, on foren bàrbarament

sacrificats la flor de la joventut puigcerdanesa i ceretana, va nèixer un horror inmens al regim absolutista, engendrant-se l'entusiasme amb que la nostra Vila va prendre les armes contra els carlins durant la guerra civil dels set anys, a l'alçament de 1848 i l'any 1855, posant-se en tot moment del costat dels governs liberals. També l'any 1837 lluità contra el cap carlí Mossen Benito Tristany, meirexent ja llavors que'l consell de Ministres l'hi otorgués el títol perenne d'"Heroica".

No es d'estranyar gens, per tant, que arribades les confrontacions generals dels anys 1872 i següents, Puigcerdà s'aprestés a la seva defensa per tal de impedir a tot preu el caure

en mans dels que considerava enemics de la pau i de la llibertat. Tot i que poblacions importants i molt més fortificades eren senyorejades pels carlins i quant tot semblava que Catalunya sencera havia de caure baix el seu poder, Puigcerdà amb una petita guarnició militar i la població civil en bloc es disposà a defensar la Vila repetidament, afrontant amb exit variats asetsjos, intimidacions i assalts per part d'un exercit molt més poderós i armat, passant a constituir-se'n un bastió inexpugnable que el poble lliberal i progressista oposava a l'absolutisme més acarnissat, sortint victoriós de totes les embestides que se l'hi dirigiren.

Malgrat que en el decurs de una llarga etapa s'hagi volgut ofegar el sentiment ciutadà envers un passat gloriós que te que omplir-nos de orgull i de joia, encara avui resten a la Vila senyals indefugibles d'aquest esperit que —desconegut en profunditat per la major part de la gent— tot sentim dins nostre, apreciament l'existència de quelcom que se'ns ha volgut amagar i no hem après a l'escola ni al carrer, però que romany viu dins nosaltres. Algunes famílies han conservat com relíquies, records d'aquells aconteiximents i tots tenim el sentiment d'una herència discreta i íntima que ens vincula amb un temps i uns fets inconcrets que fan bategar els nostres cors, perquè comprenen que pertanyen a quelcom important succeït als nostres avantpassats.

Tot i que oficialment es proclamés com la Plaça Major, nom que no li correspon i que pertoca a la plaça on és ubicada la Casa de la Vila, la gent de Puigcerdà i la comarcana mai han deixat d'anomenar com a tal a la nostra porticada Plaça Cabrinety, en record permanent del General que tant lluità, fins a perdre la vida, per ajudar a Puigcerdà cada cop que es veigué en perill per l'acós del carlí. La Plaça dels Herois, tant ignorats a les darreres dècades pel que signifiquaven de contradicció al règim aleshores imperant de la dictadura, n'és un altre recort dels que deixaren la

vida per defensar la Vila i llurs contemporanis de mans estranyes que volien aferrar-la als seus interessos ultraconservadors i integristes, com volien ofegar la llibertat i el progrés de la Pàtria. El carrer de la Victòria, l'Avinguda del Coronel Andreu Moleira, el Passeig del 10 d'Abril, son altres testimonis vivents que evocuen l'esperit del nostre poble, que tot i el temps passat i el silenci imposat per l'oscurantisme al lliure esdevenir de la vida, no s'han pogut fer despendre dels cors de les nostres gents. Tots aquests records, junt al monument al General Cabrinety que existí a la Plaça del seu nom, així com el monument als Herois de la Vila que s'ha conservat sortosament al seu tradicional i originari emplaçament, ens donen noció i notícia de l'importància que tingueren per a Puigcerdà i per al País sencer els esdeveniments que comentem.

Si al segle present es simularen els aconteiximents sota la disfressa d'una provocació i un atemptat a l'unitat de la pàtria i als ideals de pau i ordre amb engany de les gents senzilles, a moltes de les quals s'engatussà amb falsos càntics de justícia, l'esperit dels nostres avantpassats no ha deixat de sorollar-nos i de fer-nos reflexionar mitjançant les coses que no encaixaven en el panorama de la vida real, fins que la dinàmica social feu possible desembrollar la pròpia història i la realitat viscuda pel nostre poble, aclarint els fets en que estem inmersos i que ens condicionen i ens imprimeixen caràcter.

Puigcerdà, per tant, té que recuperar l'esperit que li pertany com a constitutiu de la seva identitat, te que assolir tot el que es deriva de la seva existència i dels nexes naturals amb aquells que ens precediren i ens llegaren un patrimoni cultural propi que no s'ha perdut del tot, malgrat s'hagi intentat desfigurar-lo intencionadament, donant-li unes interpretacions gens escaients que sols es corresponen amb uns interessos forasters, adulterant la seva essència i disfressant el seu veritable sentit. Des d'ara, com tots els pobles de gent ben nascuda, no podem consentir més que els que van arribant a les

nostres terres de bell nou, els que van incorporant-se a les noves generacions i ultra molts dels que sentim aquest esperit, no acavem de capcir el seu veritable significat, visquent ignorants d'uns fets dramàtics i gloriosos que han donat una imprompta al nostre poble i que han suposat per la nostra Vila el timbre d'honor que solament s'otorga als més escollits intèrprets de l'heroicitat i el patriotisme i que ens han permès gaudir de títols tan preclars i inestimables com els de "INSIGNA, FIDEL.LISIMA, HEROICA I SEMPRE INVICTA VILA", tot i que, quan es produïren, Puigcerdà no era sinó "un mal poblot arraconat en el Pirineu, que no arribava a tancar 300 cases en el seu recinte de tàpies" segons ens relaten l'Ajuntament de l'època o els redactors a qui aquell encomanà la publicació del Llibre d'Honor.

En conseqüència, hem de considerar la importància que té que tots tornem a ésser conscients d'aquestes situacions passades i que no ens és lícit oblidar, per tal de obrir els ulls de l'ànima a les nostres gents i ajudar-les a retrovar llur identitat al palpar els sentiments que defensaren els avantpassats amb sacrifici de llur pròpia existència, tanmateix que ho és el que donguem públicament fe del que ha sigut la nostra veitable història perquè ningú pugui sentir-se mai avergonyit del llegat més preciós dels nostres majors i del nostre més valuós patrimoni col·lectiu.

Pensem que l'actual Ajuntament te el deure indeclinable de fer reeditar el "Llibre d'Honor de la Vila", retornar oficialment el nom del General Cabrinety a la mal anomenada Plaça Major, rememorar als Herois de la Vila i prestar-los-hi el públic homenatge de que els som tributaris, trencant per sempre l'ignominia redoblada dels que han volgut imposar-nos el despreci als més nobles fills de la nostra terra i llur ignorància i silenci perpetus, deslligant-nos com a poble de lo millor de nosaltres mateixos, es a dir, de la nostra memòria històrica, de la nostra consciència col·lectiva, de la nostra personalitat i llibertat a la fi de comptes.

Francesc Xavier Bosom

CAL LLEGIR ...

HUMANS, TANMATEIX

Jordi Llimona
Editorial Pòrtic

Preu: 175 ptes.

HUMANS, TANMATEIX "constitueix un estudi de diversos temes que afecten la vida humana, un estudi que (...) desitja ajudar els homes en llur caminar cap a una vida humana madura, vida plena de lucidesa, amor i llibertat cap a una vida conscient i responsable". Al sen-

tir aquesta paraula - responsabilitat - l'home s'esmuny i se sumeix, així, en un estat de letargia que li impedeix qualsevol evolució. Aquest llibre, tenint en compte l'home d'avui i les aportacions de la ciència, intenta desvetllar la responsabilitat de l'home i de la seva conducta. El fet que no es pot ser esclaus de fórmules eternes és una constant al llarg de tot el llibre. Això sí, un llibre que escandalitza per allò que aportava de nou; ja l'autor ens diu en el pròleg: "hom pot legítimament dissentir (...). Però la cosa que no es pot fer mai és tergiversar el pensament de l'altre". Cal llegir-lo, no escandalitzar-se i dissentir si cal.

Laquesis

BIOGRAFIA DE ANTAÑO Y DE AHORA

EL TORO DE LIDIA

Mamífero Antiodáctilo, del Sub-orden Ruminantes, Familia de los Bóvidos y Sub-familia de los Bovinos.

Embiste con gracia al oír su científico nombre de "Bos taurus hispanicus" y con muy mala uva si se le llama cornúpeta (no hay que mentar la sogá en casa del ahorcado).

El toro tiene recio el cuello y los ojos inyectados en sangre, como un hipertenso. Luce dos afilados cuernos en su cabezota y sus pies están hendidos con dos pezuños. Vive en los verdes y libres prados, pues no pasa por las puertas, come pasto a todo meter y babea como un cretino, cuando ve una vaca.

El toro es el tipo grandote que pasa empujando y atropellando y encima, el muy cachondo, dice aquello de que la vida es como un buen vino, y hay que beberla despacio, sorbo a sorbo, paso a paso, (esta frase tan maja no puede ser mía ¿de donde carajo la habré sacado?).

Los toros pueden ser grandotes como catedrales con un peso de más de 600 kg. (toros grandes), estos son unos tíos con toda la barba (y por esto los afeitan). De 400 a 600 Kg. (toros medianos) estos no tienen tanta barba y solo se les da una pasadita, y por

último los que no llegan a 400 kg. (toros chicos), estos son los más solicitados por los toreros, (si los toros no pasan de 30 kg. son bajitos y tienen finos cuernos hacia arriba, entonces son cabras).

Los toros de lidia hispánicos se han hecho famosos en todo el mundo por su comportamiento espartano y su bravura en las muchas putadas que les hacen en la Fiesta Nacional, (hasta hoy, digan lo que digan, creo que la única Fiesta Nacional es el fútbol ifaltaría más!).

Algunos de ellos han trepado a las más altas cimas de la gloria, como el celeberrimo, TORO OSBORNE, al que se le han levantado varios monumentos a lo largo y a lo ancho de nuestra geografía.

Sería curioso descifrar el sentido de la frase "los tiene como un toro" he hurgado, indagado, etc., y no lo veo claro ¿a qué puñeta se referirá la frasecita? ¿a los cuernos? ¿a los pesuños? No lo sé y sigo hecho un lío.

Y ahora, para terminar, agradecido a la atención prestada, les brindo un problema taurino.

"Iban dos toros, por un estrecho sendero, uno detrás del otro. De pronto el toro delantero, a la vista de una vaca, se detiene en seco, sin avisar, sin poner el intermitente, nada y el toro trasero no pudiendo frenar le mete un cuerno en el idem. Hasta aquí la exposición del asunto. ¿Lo han pescado? La pregunta es ¿Cuál de los dos toros puede decir, con razón, "Tengo un cuerno en el culo"?"

(La Solución en el próximo núm.)

Biógrafo

Mentres... bona espera!

BUROCRATITZAT

Si és la veritat!:

BU - RO - CRA - TIT - ZAT.

- Pòlissa? (Punyettes!)

- Sí, de deu pessetes...

Amb molta constància
cursarem la instància.

Potser amb voluntat
passarà de llarg
de la paperera.

- He rebut l'avís...

- Pugi al segon pis.

- Escolti'm, jo vinc...

- Són cent vint-i-cinc.

- (No em quedarà un duro
per pagar el "seguro")

- Per què et tornes pàl.lid?

- Es que ja no és vàlid!

- Noi, no sé què falta

perquè consti en alta...

- Això no és signat!

- No és paper timbrat!

- Vosté no té raó...

- Soc tan descuidat...!

- No passi "cuidado",
demà li farem.

Demà ho cursarem.

- Demà? Si soc viu...

- Si no, l'enterrem
amb molta "catxassa"
i gran paperassa!

Paperam de tots,

d'això menjarem,

per'xo treballem

i anem donant bots.

Si és la veritat!:

BU - RO - CRA - TIT - ZAT.

Si valdre et vols fer
porta'ls-hi el paper.

Si és la veritat!:

BU - RO - CRA - TIT - ZAT.

J.P.S.

agost 74

ÚLTIMA HORA!

ULTIMA HORA LA PISTA DE GEL

En tancar el present número de RUFACA no podem donar massa informació quant a la situació de la pista de Gel, de tota manera sembla ser que hi ha bona disposició per part de Girona i Madrid i que d'un moment a l'altre arribarà l'esperada aportació de quinze milions, i també es dona per segur una altra aportació de cinc milions

durant quatre anys, la qual cosa faria un total de vint milions a part dels quinze ja esmentats.

Per altre cantó part de la maquinària ja és a Puigcerdà, precisament la part més costosa, el que vol dir que l'empresa que ha de muntar-la deu veure clar que es farà.

Per gestionar tots aquests tràmits es constituïren dues comissions gestores integrades per membres de les juntes del poliesportiu Club Hielo i conseller de l'ajuntament.

La funció d'aquestes comissions és accelerar el procés i intentar que la pista estigui acabada per a la pròxima temporada.

En principi la pista seria descoberta però es creu que es podria cobrir aviat si es confirmés per escrit l'aprovació dels crèdits abans esmentats.

També cal buscar cinc milions de pessetes que cal que s'aportin des de Puigcerdà ja que aquests crèdits són del 50 per cent de les obres justificant que les aportacions ja invertides també son del 50 per cent i en aquest moment el que hi ha fet només es pot valorar amb 7 o 8 milions de pessetes, i fins arribar als quinze en caldrien pel cap baix cinc més, que s'han d'aconseguir per aportacions, avals o nous socis, ja que del contrari tot s'aniria a l'aigua.

Crec que és molt important tenir això present i que tots els habitants d'aquesta Vila i fins i tot de la Cerdanya fem un esforç per a poder aconseguir la tant anhelada pista.

Pere Capdevila

cartes a rufaca

ACLARIMENT LINGÜÍSTIC

Als articles de RUFACA, de vegades, els falta coordinació i coherència. Es a dir: que no venen massa ben redactats sintàcticament. (Deixem de moment de banda les faltes d'ortografia). Aquesta falta de sintaxi ve donada perquè molts dels nostres col.laboradors ens envien, bonament, els articles redactats en català. Però amb un desconeixement gairebé total de la gramàtica. Això fa que, moltes vegades, hagim d'interpretar el que volen dir en els seus escrits i, que si no ho interpretem bé, llavors ens ho retreguin.

Moltes vegades, també, venen els articles amb molt mala lletra. Fins i tot un col.laborador assidu, en certa ocasió, ens va dir que en un article que li vam publicar, no ho vam fer bé. Que no deia el que havia escrit. Que allà on deia: "Etc., etc. . ." havia de dir una altra cosa, (que ens

enviava com a esment). Però resulta que el que ens enviava com a mal redactat a RUFACA, no estava ni ben copiat de la revista. Ni copiant havia eliminat les faltes d'ortografia. Si redactem malament i copien malament, com ens hi hem d'entendre amb tot això? Aquestes coses, no solament dificulten el muntatge de la revista, sinó que ens fan equivocar en la interpretació, amb el consegüent indignament del qui ha fet l'article en veure que no diu el que ell volia que digués. Perquè jo m'he trobat amb articles correctament corregits que han sortit amb faltes d'ortografia. Però això és molt normal en un país com Catalunya on els impressors han hagut d'escriure en castellà pràcticament durant 40 anys. Aquests senyors no poden pas dominar el català de cap manera. Fins que no hi seran acostumats no en sortirem pas, de tot això. Però el problema en qüestió era aquest altre dels articles que ens envien sense corregir. Jo, com a corrector de determinats arti-

cles de RUFACA, diria als que no saben escriure en català, però que hi volen els articles, que ens els enviïn en castellà, indicant que els traduïm. Amb això no tindríem, ni de bon tros, tanta feina.

Ara voldria aprofitar, des d'aquesta carta, per assabentar tothom qui vulgui aprendre català, que a Puigcerdà s'estan impartint classes gratuïtes per a adults, de la Nostra Llengua subvencionades per l'Ajuntament i amb l'organització a càrrec d' "Amics de Cerdanya" i de "L'Institut d'Estudis Ceretans". Crec que val la pena d'aprofitar-ho. Només cal matricular-se a l'Ajuntament i assistir a les classes dos cops per setmana.

Si volem demostrar la nostra catalanitat, cal que aprenguem a escriure, com més bé millor, la Nostra Llengua. Que no se'ns pugui dir que som uns ANALFABETS.

Xavier Pujol i Postius
Professor de Català
de l'Omnium Cultural

informació

TRENES: PUIGCERDA - BARCELONA - PUIGCERDA

SALIDAS	5,05	6,30	8,37	12,15	13,52	14,10	15,*25	16,45	17,12	18,*22	20,13
DESTINO	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Term.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Ripoll
PROCEDENCIA	Ripoll	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Term.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Hosp.	Hosp.
LLEGADAS	8,09	9,00	9,47	10,*37	12,00	13,07	15,00	17,09	18,52	21,05	23,36

*Domingos *Festivos

DIRECCION LA TOUR DE CAROL

SALIDAS	13,10	17,10	
LLEGADAS	8,35	13,50	17,30

TELEFONOS DE INTERES

CRUZ ROJA	88 05 47
HOSPITAL	88 01 50 - 54
BOMBEROS	88 03 18
G. CIVIL	88 01 46
POLICIA	88 01 29
AYUNTAMIENTO	88 06 50
E. RENFE	88 01 65
C.I.T.	88 05 42
JUZGADOS	88 01 05
CORREOS	88 08 14
TELEGRAFOS (Girona)	22 20 00
ADUANA	88 04 50

AUTOCAR CLUB DEPORTIVO

Po. 10 Abril S.	Polideportivo S.
16,05 horas	16,45 horas
17,05 horas	17,45 horas
18,05 horas	18,30 horas
19,45 horas	20,15 horas
20,30 horas	20,45 horas

AUTOBUSES PUIGCERDA - SEO URGELL - PUIGCERDA

PUIGCERDA S.	SEO DE URGELL S.
7,30 horas	9,30 horas
12,30 horas	14,00 horas
17,30 horas	19,30 horas

feu vos socis d'

M'INTERESSA FER-ME SOCI D'AMICS DE CERDANYA

NOM I COGNOMS

ADRECA Tel.

POBLACIO

- REBUT ANUAL 1.200 Ptes.
- REBUT SEMESTRAL 600 Ptes.
- REBUT TRIMESTRAL 300 Ptes.

ORDRE DE PAGAMENT

EL SENYOR

AUTORITZA AL (Banc o Caixa)

a carregar al seu c.c. o Llibreta d'estalvis núm

els rebuts corresponents d'AMICS DE CERDANYA

Signatura

CAIXA
DE
PENSIONS

"la Caixa"

JOSE ANTONIO 22 TELEFON 880147

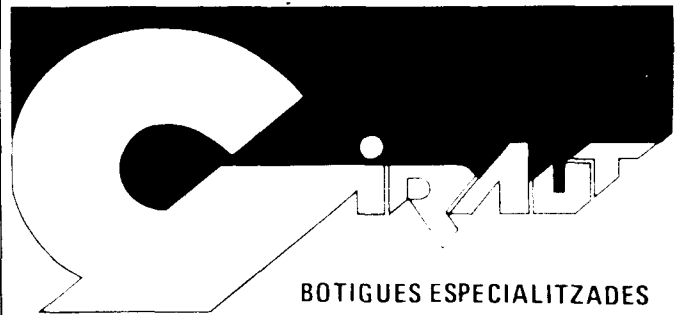
PUIGCERDÀ

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS I INDUSTRIALS

Avinguda Dr. Piguillem, 3- PUIGCERDÀ (Girona)

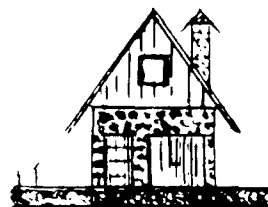
BOTIGUES ESPECIALITZADES

CARRER MAJOR, 9, 14 i 16.

PUIGCERDÀ

Palau 3

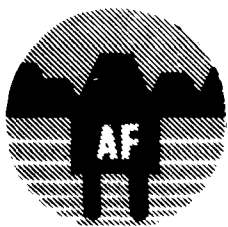
Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

COLONIA SIMON, 17, 1o, 1a.
TELEFONO. 88 13 44
PUIGCERDÀ (GERONA)

ELECTRODOMÈSTICS

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDÀ
(Girona)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

CAN BORRELL

MAS CATALÀ
MERANGES (LA CERDANYA)
T. 972-880053

**CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMENECH"
1978 i 1979**

**6 APARTAMENTS RÚSTICS DE LLOGUER
I PLENS DE COMODITATS**

**AMBIENT MOLT SELECTE * 50 PLACES *
(Aconsellem reservar plaça per telèfon)**

PRIMAVERA 1980 - DEL 8 Abril al 8 Juliol
de dimarts a diumenge

*CURSETS DE CUINA CATALANA
20 Plats forts i 10 Postres*

*Seleccionats - Explicats - Elaborats - Cuinats i Degustats
comentaris per un periodista expert
en gastronomia*